

HUMANISTINEN
AMMATTIKORKEAKOULU

OPINNÄYTETYÖ

Ilmaistapahtuman resursointi

Käpylän kulttuuriyhdistys ry:n kehittämistarpeet

Saija Törmänen

Kulttuurituotanto (240 op)

05 / 2013

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

Koulutusohjelman nimi

TIIVISTELMÄ

Työn tekijä Saija Törmänen	Sivumäärä 56 ja 2 liitesivua
Työn nimi Ilmaistapahtuman resursointi – Käpylän kulttuuriyhdistys ry:n kehittämistarpeet	
Ohjaavat opettajat Terhi Dahlman, Arto Lindholm	
Työn tilaaja ja/tai työelämäohjaaja Käpylän kulttuuriyhdistys ry	
Tiivistelmä <p>Tavoitteena oli kehittää Käpylän kulttuuriyhdistys ry:n resurssien hankintaa ja käyttämistä. Resurssit ovat henkilötyötunteja, talkootyövoimaa sekä taloudellisia resursseja. Työ on tehty helpottamaan ilmaistapahtumien, kuten Käpylän kylä- ja elojuhlien järjestämistä ja vähentämään järjestäjien työmäärää. Vaikka työ on tehty Käpylän kulttuuriyhdistyksen näkökulmasta, johtopäätökset ja parannusehdotukset ovat kuitenkin sovellettavissa muidenkin tapahtumien järjestämiseen.</p> <p>Käpylän kulttuuriyhdistys on vuonna 2008 perustettu organisaatio, joka tuottaa Käpylässä ilmaistapahtumia, kuten Käpylän kyläjuhlat ja elojuhlat. Vaikka yhdistys on vielä nuori, juontavat tapahtumien juuret 1990-luvun alkuun.</p> <p>Käpylän kulttuuriyhdistyksen vahvuuksia ja heikkouksia tapahtumajärjestämisessä tarkasteltiin SWOT-analyysiä apuna käyttäen. Sen jälkeen erilaisia tapahtumaorganisaatioita benchmarkattiin haastatteluja varten. Haastattelut päättyivät tekemään viidestä eri organisaatiosta. Lopulta saatuja tietoja sovellettiin Käpylän kulttuuriyhdistykselle sopiviksi, minkä perusteella kirjoitettiin konkreettisia kehitysehdotuksia.</p> <p>Tuotantoryhmä on avainasemassa myös resursoinnissa. Sen on säilytettävä joustavuutensa, sillä muutos kaupunkitapahtuman järjestämisessä on jatkuvaa. Keskeisimmät tulokset osoittavat, että, talkoolaisten saaminen tekemään tapahtumaa sekä kaikkien ylimääräisten kulujen karsiminen tuotannosta mahdollistavat Käpylän kaupunginosan ilmaistapahtumat jatkossakin.</p> <p>Resurssikartoitus päätettiin tehdä, sillä resursseista on ollut viime vuosina pulaa. Helsingin kaupungin kulttuurikeskuksen myöntämä tuki Käpylän kyläjuhlia varten on pienentynyt. Lisäksi monien aikaisemmin ostettujen palveluiden hinnat ovat nousseet niin paljon, ettei yhdistyksellä enää ole ollut niihin varaa.</p>	
Asiasanat tapahtumatuotanto, vapaaehtoistyö, talous, yleishyödylliset yhteisöt, kehitys	

HUMAK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Name of the Degree Programme

ABSTRACT

Author Saija Törmänen	Number of Pages 56 + 2
Title Resourcing a free of charge event – associations needs of development	
Supervisors Terhi Dahlman, Arto Lindholm	
Subscriber and/or Mentor Käpylän kulttuuriyhdistys ry	
Abstract <p>The aim of this study was to improve the utilization and obtaining of resources for Käpylän kulttuuriyhdistys ry (the Culture Association of Käpylä). The resources can be categorized into personnel, volunteering and economic resources. The thesis was made in order to help the production of the free of charge events such as Käpylän kyläjuhlat and elojuhlat and to reduce the workload of the producers. Even though the thesis was written in order to help a certain organization to improve their event production, it can be easily applied for almost any kind of event management.</p> <p>Käpylän kulttuuriyhdistys ry was found in 2008 to manage Käpylän kyläjuhlat and elojuhlat -village festivals in Käpylä. Although the organization is still young, the festivals that it manages have been organized for couple of decades.</p> <p>The strengths and weaknesses of the association were examined by using SWOT-analysis. After the SWOT-analysis was conducted, certain event management organizations were benchmarked. Based on these benchmarkings, representatives from five organizations were interviewed and the results were applied to provide practical improvements for Käpylän kulttuuriyhdistys ry.</p> <p>The management group of the organization holds a key position in the task of obtaining resources for the events. It has to stay flexible, because the industry is constantly changing. The main result of this study was that by increasing the volunteering rate in the events and reducing all possible expenses, the organization will be able to organize cultural events in Käpylä also in the future.</p> <p>This thesis was made because the available resources have been scarce lately. The amount of subsidies that the Cultural Office of the City of Helsinki has granted for the Käpylän kyläjuhlat have dropped recently, but at the same time, the expenses have been rising.</p>	
Keywords event management, volunteering, economy, non-profit organisations, development	

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	5
1.1 Tavoitteet, ongelmat ja haasteet	6
1.2 Käpylän kulttuuriyhdistyksen alkuvaiheet	7
1.3 Käpylän kulttuuriyhdistyksen kehittämistarpeet	9
2. TEOREETTINEN TAUSTA	10
2.1 Helsinkiläinen kaupunkikulttuuri ja Käpylän kylä- ja elojuhlien historia	10
2.3 Osallistujat	13
3. RESURSSIT KAUPUNKITAPAHTUMAN MAHDOLLISTAJANA	17
3.1 Imago ja identiteetti	20
4. HENKILÖRESURSSIT	21
4.1 Tuotantoryhmä	21
4.2 Talkootyö	24
4.3 Järjestävän organisaation vetovoima	25
4.4 Talkoolaisten rekrytointi	26
4.5 Talkoolaisten sitouttaminen	31
4.6 Keitä talkoolaiset ovat?	32
5 TALOUDELLISET RESURSSIT	34
5.1 Tulot ja menot	35
5.2 Sponsorointi ja oman rahoituksen hankkiminen	38
5.3 Yhteistyö	41
6. JOHTOPÄÄTÖKSIÄ JA PARANNUSEHDOTUKSIA	43
6.1. Yleisiä havaintoja organisaatioista	43
6.2 Talkoolaisten rekrytointi ja suhteiden ylläpito	45
6.3 Menoista karsiminen on tärkeintä	47
6.4 Yhteistyö pienessä organisaatiossa	51
6.5 Tuotantoryhmän dynaamisuus	51
LÄHTEET	54
LIITTEET	56

1 JOHDANTO

Käpylän kulttuuriyhdistys ry:llä on ollut yhdistyksen perustamisesta lähtien ongelmia resurssien hyödyntämisen ja hankkimisen kanssa. Vaikka yhdistys on onnistunut joka vuosi tuottamaan laadukkaita tapahtumia, olisi niiden järjestäminen ollut helpompaa, jos käytössä olisi ollut enemmän henkilöresursseja. Talkoolaisten hankkiminen on ollut ehkä suurin haaste eikä siitä ole juuri kokemusta, sillä moni ongelma on ratkaistu rahalla. Kuitenkin Helsingin kaupungin kulttuurikeskuksen myöntämää rahoitusta on vuonna 2012 ollut huomattavasti aikaisempaa vähemmän, joten muistakin resursseista on ollut pulaa.

Tämän opinnäytetyön on tarkoitus kartoittaa Käpylän kulttuuriyhdistys ry:n resursseja ja niiden käyttöä sekä niihin liittyviä ongelmia. Haastatteluiden sekä kirjallisuuden avulla pyrin selvittämään, miten Käpylän kulttuuriyhdistyksen resurssien käyttöä ja hankintaa voidaan parantaa. Resursseilla tarkoitan henkilöresursseja ja taloudellisia resursseja.

Käpylän kulttuuriyhdistys ry on vuonna 2008 perustettu organisaatio, jonka hallitus toimii kylä- ja elojuhlatoimikuntana. Hallituksen lisäksi järjestäjiin kuuluu myös muutama muu vastuhenkilö. Järjestäjiä kutsun opinnäytetyössäni tuotantoryhmäksi. Hallituskausi kestää aina yhden vuoden ja hallituksessa toimii noin kahdeksan henkilöä. Järjestäjät jakautuvat aina erilaisiin työryhmiin, jotka vastaavat tuotannon eri osa-alueista, kuten ohjelma, infrastruktuurin tuotanto eli tapahtuma-alueen rakenteet ja palvelut, turvallisuus, talkooasiat ja myyntipaikat. Yhdistyksen pääasiallista toimintaa on kylä- ja elojuhlien järjestäminen vuorovuosin, mutta yhdistys on myös järjestänyt erilaisia klubeja ja lastenpäiväntapahtumia.

Käpylän kyläjuhlat on kaksipäiväinen, toukokuussa, yleensä Akseli Toivosen kentällä järjestettävä tapahtuma. Sen yhteydessä on perinteisesti suljettu toisena päivänä osa Pohjolankadusta kirpputoria varten. Käpylän kyläjuhlilla on pyritty mahdollisimman tasokkaaseen ohjelmaan, mutta myös alueen nuoria bändejä on haluttu ottaa soittamaan. Artisteja oli vuoden 2012 kyläjuhlilla noin 20. Mukana on myös ollut ainakin yksi lapsille suunnattu ohjelmanumero. Sunnuntain ohjelman avaa Oulunkylän seu-

rakunnan messu. Tapahtuma-alueelle on sijoitettu kaksi lavaa ja kaksi anniskelu-
 etta, sunnuntaipäivänä kirpputori, alue ruokamyymälälle ja ruokailijoille sekä pieni back-
 tage-alue artisteille ja työntekijöille.

Elojuhlat puolestaan on selkeästi kyläjuhlia pienempi tapahtuma, joka on ollut tapana
 järjestää loppukesästä. Nämä kaksi tapahtumaa alkavat ehkä tulevaisuudessa hakea
 enemmän omia muotojaan, sillä tällä hetkellä ihmisten tuntuu olevan hieman hanka-
 laa erottaa näitä tapahtumia toisistaan. Vuonna 2011 elojuhlat järjestettiin Kämpylän
 Taivaskalliolla, mutta tapahtumajärjestäjälle alue osoittautui hyvin haastavaksi. Alue
 oli hankalasti saavutettavissa liikuntarajoitteisille ja iäkkäämmille kävijöille, mutta kai-
 kesta huolimatta se tarjosi mielenkiintoisen miljööön festivaalivieraille. Elojuhlien oh-
 jelmatarjonta on ehkä kotikutoisempi ja tunnelma pyritään pitämään piknik-
 henkisenä. Vuonna 2013 elojuhlissa tulee olemaan luultavasti yksi pieni lava, mah-
 dollisimman kevyet rakenteet sekä perinteestä poiketen Pohjolankadun kirpputori.
 Anniskelualueetta tapahtuma-alueelle ei ole suunniteltu.

Tämän opinnäytetyön on tarkoitus auttaa Kämpylän kulttuuriyhdistystä järjestämään
 tapahtumia tehokkaammin. Opinnäytetyön tuloksien tulisi olla yhdistyksen tuotanto-
 ryhmän työkalu tapahtumatuottamisen kehittämisessä myös tulevaisuudessa. Idea-
 altilanteessa opinnäytetyö vähentää järjestäjien kuormittumista ja tulokset ovat sovel-
 lettavissa myös muiden ilmaistapahtumajärjestäjien käyttöön.

1.1 Tavoitteet, ongelmat ja haasteet

Tavoitteenani oli ensisijaisesti paitsi löytää uusia resursseja, myös oppia uusia tapoja
 hyödyntää jo käytössä olevia voimavaroja. Tätä varten olikin tärkeää kartoittaa millai-
 sia resursseja Kämpylän kulttuuriyhdistyksellä jo oli ja mitkä olivat suurimpia puutteita
 niiden käytössä sekä millaisia potentiaalisia resursseja yhdistykseltä puuttui.

Toivomuksenani oli myös lisätä yhteistyötä ja keskustelua vastaavanlaisia tapahtu-
 mia järjestävien organisaatioiden välillä. Uskon, että monilla on kuitenkin halu kehit-
 tää omien mahdollisuuksiensa mukaan helsinkiläistä kaupunkikulttuuria. Organisaati-
 oiden välisen yhteistyön aloittaminen ja jonkinlaisen keskustelukanavan luominen

ilmaistapahtumajärjestäjille olisi kuitenkin ihan oma opinnäytetyönsä, joten päätin jättää sen tavoitteen vähemmälle huomiolle.

Suurimpana haasteena pidin haastatteluita. Olin huolissani keskustelun sujuvuudesta, mutta onneksi pelko oli osittain turha. Tiedon jakaminen omista vaivalla hankituista ja vaalituista resursseista voi tuntua kiusalliselta. Siksi koin tarpeelliseksi jo haastattelutilanteessa jakaa omia kokemuksiani ja Käpylän kulttuuriyhdistyksen resurssitapoja. Haastattelujen sovittaminen sekä minun että haastateltavan arkeen toi myös omat ongelmansa ja erilaiset sairastumiset siirsivätkin tapaamisia useaan kertaan. Odotin haastatteluilta myös ehkä hieman enemmän. En ehkä suunnitteluvaiheessa ymmärtänyt sitä, että haastattelut eivät anna valmiita vastauksia Käpylän kulttuuriyhdistyksen ongelmiin vaan kaikki saamani tieto piti käsitellä ja soveltaa. Haastattelumateriaalista läheskään kaikki ei myöskään ollut kovin hyödyllistä tietoa. Kuitenkin mielestäni löysin monia hyviä tapoja parantaa Käpylän kulttuuriyhdistys ry:n toimintaa.

Päätin tehdä haastattelut, sillä halusin kuulla kokemuksia erilaisista tuotannoista. Osa tuottajista oli ammattilaisia, osa harrastelijoita. Kumpikaan tapa tehdä tuottajan työtä ei ole toistaan parempi, mutta mielestäni erilaiset näkökulmat opettavat tapahtumatuotannosta enemmän kuin vain samankaltaisten tapahtumien tarkastelu.

Mikko Sulonen teki oman opinnäytetyönsä *Käpylän kyläjuhlien tuotanto-opas* vuonna 2012. Sulonen selvitti pitkälti tapahtuman historiaa ja sitä, millaista on olla tuottajana Käpylän kyläjuhlilla. Opas on varsin kattavasti sovellettavissa myös elojuhlien järjestämiseen. Tein oman työni ikään kuin jatkumoksi Sulosen työlle enkä näin ollen kokenut mielekkääksi kartoittaa tapahtumatuottamista kyseisillä festivaaleilla tai sen historiaa kovinkaan laajasti.

1.2 Käpylän kulttuuriyhdistyksen alkuvaiheet

Yhdistyksen perustaminen on luonteva ja järkevä tapa helpottaa harrastuspohjaisen tapahtumatuottamisen hallinnointia. Kun kulttuuritoiminta perustuu vapaaehtoistyölle ja avustuksille, resurssien ja organisoidun toiminnan vähäisyys saattaa aiheuttaa on-

gelmia. (Vesala 2009, 16.) Yhdistystoiminta helpottaa toiminnan taloudellista hallintaa sekä rahoituksen hankkimista, mutta ilman hallituksen ja muiden aktiivien järjestelmällistä yhteistyötä ja tarkkaa suunnittelua ei yhdistyksestä sinällään ole mitään hyötyä.

Käpylän kulttuuriyhdistys ry perustettiin vuonna 2008 hallinnoimaan Käpylän kylä- ja elojuhlia. Tulin mukaan kulttuuriyhdistyksen toimintaan muutamaa kuukautta ennen Käpylän kyläjuhlia 2010. Yhdistys oli toiminut tapahtuman taustalla vasta toista vuotta, vaikka tapahtuman juuret juontavat parinkymmenen vuoden taakse.

Kun tulin ensimmäiseen kulttuuriyhdistyksen kokoukseeni 2010, luulin, että minusta tulisi sponsorihankkija. Tässä kokouksessa kuitenkin selvisi, että minusta ja samaan aikaan mukaan tulleesta opiskelijakollegastani Mikko Sulosesta kaavailtiin tapahtumalle uusia tuottajia. Alussa teimme tapahtumaa sen pitkän linjan tuottajan ja aktiivin, Sampo Laurikaisen avustuksella. Tehtäviimme kuului tuolloin kaikki tuotannon tehtävät aina budjetoinnista vessojen kilpailuttamiseen sekä artisteista huolehtimiseen. Seuraavana vuonna Laurikainen jättäytyi yhä enemmän taka-alalle, joten minun ja Sulosen vastuu kasvoi. Vuonna 2012 Kyläjuhlista vastasi Laura Hakanen, mutta minulla ja Sulosella säilyi monia vastuualueita, kuten infrastruktuurin tuotanto. Vuoden 2013 elojuhlista jaamme tuotannollisen vastuun Sulosen kanssa. Minun vastuullani lieenee taloudellinen hallinnointi, turvallisuus, lupa-asioita sekä ruokamyyntiin liittyvät tehtävät. Toimin tällä hetkellä yhdistyksen taloudenhoitajana, joten minulla on varsin selkeä kuva yhdistyksen menoista ja tuloista.

Yhdistystoiminnan alkuvuosina vuosina 2008-2010 moni yhdistystoiminnan osa-alue vaati vielä kehitystä. Käpylän kulttuuriyhdistys ry toimikin vain yksikkönä, jonka avulla toimintaa voitiin hallinnoida lähinnä taloudellisesti. Koin suureksi epäkohdaksi tuhlata niin hyvä resurssi – olemassa oleva yhdistys ja sen innokkaat jäsenet. Kenelläkään ei ollut tietoa siitä, kuinka yhdistystä voitaisiin käyttää hyödyksi tapahtumatuottamisessa verrattuna epäviralliseen joukkioon innokkaita tekijöitä. Kirjoitin yhdistykselle kevään 2010 kyläjuhlien jälkeen ehdotelman, kuinka toimintaa voisi tehostaa siten, että jokaiselle olisi ryhmässä oma tehtävä. Tärkeää oli määritellä tehtävien tarkka kuvaus, jotta jokainen tehtävänhaltija tietäisi, mitä omiin tehtäviin kuuluu. Välissä oli

elöjuhlat 2011, joihin ehdottamaani mallia sovellettiin ja vuonna 2012 Kyläjuhlissa se otettiin käyttöön yhä tehokkaammin.

Nyt resursseja on opittava käyttämään tehokkaammin, sillä tulonlähteet ovat yhä epävarmempia kaupungin tukien pilkkoutumisen ja kovan kilpailun johdosta sekä kaikki hinnat ovat nousseet roimasti. Lähentyminen muiden vastaavien tapahtumien kanssa olisi mielestäni hyvä alku. Jopa vähäinen, epävirallinen yhteistyö Kumpulan kyläjuhlkien kanssa opetti meille asioita, joita emme tiedäneet tai emme ymmärtäneet.

Käpylän kyläjuhlat sekä elöjuhlat ovat toimineet aikaisemmin tuottajavetoisesti ja monet ongelmat on ratkaistu puhtaasti rahalla. Nyt kun rahaa tai kaupungin tarjoamia resursseja ei ole selkeästikään niin paljon käytössä, olisi aika keskittyä uudenlaisten ratkaisujen luomiseen. Yhteistyön ja keskustelun avulla voisi oppia jo olemassa olevia toimintatapoja muilta. Se, että koko yhdistyksen hallitus on nyt yhteisvastuussa tapahtuman järjestämisestä on mielestäni hyvä askel eteenpäin.

1.3 Käpylän kulttuuriyhdistyksen kehittämistarpeet

Vaikka Käpylän kylä- ja elöjuhlkien luonne itsessään ei ole muuttunut kovin paljon vuosien varrella, ovat sen tekemistavat ja tavoitteet vaihtuneet. Siinä missä ennen käytettiin palkattua ammattituottajaa juhlkien järjestämisessä, on vastuu jaettu nyt täysin palkatta toimivalle työryhmälle. Alkuperäisesti juhlat perustettiin varainkeruun avulla Vuoritalon kunnostamiseksi nuorison käyttöön. Nyt kuitenkin päätavoitteita ovat kaupunkitilan elävöittäminen, pitkien perinteiden ylläpito, yhteisöllisyyden luominen sekä hauskanpito.

Koska nykyinen organisaatio on toiminut vasta muutaman vuoden, on kehittämistarpeita paljon. Kahdet juhlat ovat osoittaneet ryhmän keskinäisen tehtäväjaon kehityksen suunnan ja tulos on ollut positiivinen. Koska yhdistyksen hallitus on järjestäytynyt kohtalaisen hyvin, en koe suurta tarvetta yrittää erityisemmin kehittää sen toimintaa tässä opinnäytetyössä. Kehittämistarpeet kohdentuvat siis enemmänkin hallituksen sisäisten ryhmien toimintaan.

Mikko Sulosen (Sulonen 2012, 15-15) opinnäytetyötään varten tekemässä kyselyssä kävi ilmi, että eniten kehittämistarpeita koettiin yhdistyksen tuotantoryhmän sisällä rahoituslähteiden määrässä, taloudenpidon kestävyudessa sekä työvoimassa. Myös suhteissa ulkopuolisiin organisaatioihin, sisäisessä tiedottamisessa sekä organisaation tehokkuudessa olisi parantamisen varaa.

Henkilökohtaisesti pidän erityisen tärkeinä kehittämiskohteena talkootyövoiman rekrytoimista tapahtuma-ajaksi sekä verkostojen parantamista rahoituslähteiden lisäämiseksi. Jatkuva hinnannousu esimerkiksi kenttävuokrissa, lava- ja laitevuokrissa, sähkössä ja lupabyrokratiassa on pakottanut kulttuuriyhdistyksen tuottamaan festivaalia yhä enemmän talkoovoimin. Lisäksi muiden kumppanuuksien hankkiminen olisi minusta tärkeää, sillä esimerkiksi pelkkä lava äänentoistoineen sekä sähköt muodostavat yli kolmanneksen kaikista tapahtuman kuluista.

2. TEOREETTINEN TAUSTA

Kaupunkikulttuuri on lähtenyt kehittymään Helsingissä, kun pääkaupunkiin on alkanut muuttaa uusia asukkaita muualta Suomesta. Nyt kaupunkikulttuurin tehtävä on elävöittää ja rikastaa kaupunkia, jotta se olisi viihtyisämpi paikka asua. Monista tapahtumista on kehittynyt pieniä, useimmiten ilmaisia festivaaleja. Luvussa 2.1 käyn läpi helsinkiläisen kaupunkikulttuurin historiaa sekä nykytilaa. Luvuissa 2.2 ja 2.3 kerron opinnäytetyöni menetelmät sekä osallistujat, joita haastattelin saadakseni tietoa ilmaistapahtumajärjestäjien toimintatavoista.

2.1 Helsinkiläinen kaupunkikulttuuri ja Käpylän kylä- ja elojuhlien historia

Kaupunginosatapahtumat ovat kaupungille tärkeitä. Ne elävöittävät tilaa ja aktivoivat ihmisiä. Vuonna 2006 tehdyn tutkimuksen mukaan 89 % helsinkiläisistä piti kaupunkitapahtumia hyvänä asiana. Vain kuusi prosenttia kaikista kyselyyn vastanneista ei pitänyt festivaaleja tärkeinä itselleen tai kaupungille. Syyt käydä festivaaleilla vaihtelevat, mutta tärkeimpänä on hyvä ohjelmisto. (Linko, Silvanto 2007, 162.)

Kaupunkikulttuuri alkoi Helsingissä kehittyä 1970-1980 -lukujen taitteessa. Helsingin Juhlaviikot loivat osaltaan pohjaa kaupunkikulttuurin nopealle kehitykselle, mutta murroskohtana voidaan pitää Helsingin elävän musiikin yhdistyksen, ELMU ry:n perustamista sekä Lepakkoluolan valtaamista nuorisokulttuurin käyttöön vuonna 1979. (Silvanto 2007, 12.) Myös Helsingin kulttuuriasiainkeskus perustettiin samana vuonna muun muassa tukemaan alueellista kulttuuritoimintaa (Merimaa 2007, 113).

Kaupunginosatapahtumien synty juontaa kuitenkin juurensa lähiöistymisen aikakaudelle 1950-1970 -lukujen ajalle, kun lähiöt olivat vielä täysin uusi asumismuoto. Ihmiset kokivat tarvetta kiinnittyä uuteen osin ehkä keskeneräiseen asuinalueeseensa sekä tutustua naapureihinsa. Erilaiset kyläjuhlat sekä niitä järjestävät asukastoimikunnat olivat luonteva tapa tällaiselle kaupunginosakulttuurin luomiselle. 1980-luku oli kuitenkin kohtuullisen pysähtynyttä aikaa kaupunginosakulttuurille, sillä asukkaat keskittyivät enemmän poliittiseen vaikuttamiseen kuin kulttuuritapahtumiin. (Merimaa 2007, 110.)

Vuonna 1991 Kumpulan kaupunginosassa järjestettiin täysin uudenlainen tapahtumakonsepti: kyläkarnevaali, jossa oli kirpputoreja, ruokaa myytiin ikkunoista ja Limingankadun molemmissa päissä oli esiintymislavat. Käpylä seurasi samana vuonna perässä omilla kyläfestivaaleillaan, elojuhlilla, jotka tosin oli järjestetty pienimuotoisempina jo 1970-luvulla (Merimaa 2007, 113-114.) Erilaiset kaupunginosatapahtumat alkoivat joissain tapauksissa muistuttaa enemmän perinteisiä rock-festivaaleja kuin kotikutoisia markkinatapahtumia. Silti kodikas henki ja paikallisuus ovat saaneet jäädä osaksi kaupunginosatapahtumien ilmettä.

Käpylän kyläjuhlat järjestettiin ensimmäisen kerran keväällä 1992, jolloin tapahtumaa järjesti organisoitumaton asukastoimikunta. Juhlajärjestelyissä oli mukana muitakin käpyläläisiä toimijoita, kuten Käpylä-seura. Vuorovuosin järjestettävillä kylä- ja elojuhlilla oli tarkoitus kerätä rahaa Vuoritalon kunnostamiseen alueen nuorten käyttöön. Suunnitelmat menivät kuitenkin uusiksi kun Helsingin kaupunki vetäytyi sopimukselta, mutta juhlaperinnettä päätettiin kuitenkin jatkaa. Asukastoimikunta jatkoi nuorisotilan etsimistä ja vuonna 1995 perustettiin Käpylän yhdyskuntaklubi ry, joka tunnetaan paremmin nimellä Käpylän klubi. (Sulonen 2012, 5.)

Käpylän kyläjuhlien alkuvaiheissa tuotannosta vastasi tuottaja, eikä vapaaehtoisia juuri käytetty. Kyläjuh latoimikunta oli pohja nykyiselle Käpylän kulttuuriyhdistys ry:lle, vaikka organisaation tehtävänä oli pääsääntöisesti vain järjestää avoimia kokouksia, jonne halukkaat aktiivit voivat tulla suunnittelemaan juhlia. Isoimmat rakenteelliset muutokset tapahtuivat kyläjuhlien 2010 aikaan, kun tapahtuman tuottamisesta ei vastannutkaan enää yksi tuottaja. Sen sijaan tuotannosta vastasi kaksi alan opiskelijaa alusta asti mukana olleen Sampo Laurikaisen avustuksella. (Sulonen 2012, 5-7.) Vuodesta 2011 hallitus on jakanut tuotannolliset tehtävät keskenään eli varsinaista palkattua tuottajaa ei enää ole koettu tarpeelliseksi käyttää.

Kaupunginosatapahtumien luonne on muuttunut festivaalimaisemmaksi: niitä järjestetään ammattimaisemmin ja kyläläisten kokoontumisen sijaan suurempaa osaa näyttelee musiikki ja hyvä juhlatunnelma. Festivaalimaisesta luonteesta huolimatta koen ainakin Kumpulan kyläjuhlien sekä Käpylän kylä- ja elojuhlien myös lisäävän alueen yhteisöllisyyttä. Varsinkin Kumpulassa, missä kellekään ei makseta työstä palkkaa, on talkoohengellä ja yhdessä tekemisen ilolla suuri merkitys. Myös esimerkiksi Kontulassa järjestettävällä Kontu-festillä on tärkeä tehtävä alueen virkistämiseksi ja positiivisen keskustelun herättämiseksi.

Erilaisilla festivaaleilla ja tapahtumilla on Helsingille tärkeä merkitys. Siinä, missä ennen tapahtumilla on pyritty kotiutumaan tai saavuttamaan taloudellista hyötyä jotain toista tarkoitusta varten, on tapahtumien tarkoitus nykyään enemmänkin käyttää kaupunkitilaa monipuolisesti hyväksi ja saada ihmiset liikkeelle. Toisaalta festivaalit hyödyntävät 2000-luvun kaupunkilaisen liikkuvaa elämäntapaa (Linko, Silvanto 2007, 152.)

Koen, että kaupunkikulttuurin merkityksestä huolimatta, sen yksi suurimpia haasteita on resursointi. Tapahtumia tehdään talkoilla, mikä on tietysti omiaan nostattamaan juuri talkoohenkeä ja yhteisöllisyyttä, mutta kuinka pitkälle yhteisöllisyys riittää? Pääkaupunkiseudulle muutetaan koko suomesta sekä ulkomailta, mikä tekee kaupunkikulttuurista monimuotoisempaa. Se voi joko hajauttaa kaupunkikulttuuria tai saada ihmiset kokemaan tarvetta kuulua johonkin ryhmään tai kiinnittyä omaan kaupunginosaan.

2.2 Menetelmät

Käytin menetelmänäni benchmarkingia eli vertailuanalyysiä, joka lähtee kiinnostuksesta siihen, mitä voisi oppia menestyvämmltä organisaatiolta. Se vaatii perusteellisen pohjatyön, jossa kartoitetaan omat kehittämistä vaativat kohteet (Moilanen, Ojasalo, Ritalahti 2009, 163-164.) Aloitin siis jakamalla mielestäni tapahtumatuotannolle olennaisimmat resurssit ryhmiin. Tein resurssien osa-alueista (tuotantoryhmä, talkootyö, taloudelliset resurssit sekä yhteistyö) SWOT-analyysit oman kokemukseni perusteella. Mietin, mikä yhdistyksen resurssien käytössä sekä hankinnassa vielä vaatii kehitystä. Samalla mietin, mitkä ovat yhdistyksen vahvuuksia. SWOT-analyyseistä löytyy kuviot kutakin osa-aluetta koskevan kappaleen alusta.

Tärkeä asia benchmarkingissa on suunnitella huolellisesti, mitä asioita toisesta organisaatiosta halutaan tietää ja oppia. On myös tärkeää tulkita oppimaansa kriittisesti ja pyrkiä soveltamaan sitä oman organisaation kehittämiseen (Moilanen ym. 2009, 163-164). Päätin toteuttaa tiedonkeruun haastatteleamalla tapahtumatuottajia. Pyrin etsimään sellaisia organisaatioita, joiden resurssien käyttö vaikutti ainakin joillain osa-alueilla paremmalta kuin Käpylän kulttuuriyhdistyksen. Esimerkiksi Kumpulän kyläjuhlilla on aina ollut runsaasti talkoolaisia ja Summer of Struggle –festivaali rakennetaan vaikka käytössä olisi vain muutama satanen. Laadin haastattelurungon ja otin yhteyttä haastateltaviin. Käytin samaa haastattelurunkoa kaikissa muissa haastatteluissa paitsi Pluto Finlandin kohdalla, sillä Art Goes Kapakka -tapahtuman kaikille tekijöille maksetaan palkkaa työstä ja tapahtumaa tuottaa yritys.

Sen jälkeen kirjoitin haastatteluista muistiinpanot, joita apuna käyttäen pyrin löytämään parannusehdotuksia Käpylän kulttuuriyhdistyksen toiminnalle. Lopuksi tein vielä yhteenvedon, johon kokosin konkreettisia ohjeita, joilla yhdistys voi parantaa resurssien käyttöä ja etenkin niiden hankintaa mahdollisimman helposti.

2.3 Osallistujat

Haastattelin viiden organisaation edustajia. Leena Erähalme (H1) kertoi Aava-tuotannot Oy:n tuottajana Via Crucis tapahtumasta sekä Länsi-Vantaan rockmusiikki

ry:n edustajana Louhela Jam -festivaalin resurssien käytöstä. Kumpula-Toukola kylätilayhdistys ry:n edustaja Sari Vääntänen (H2) avasi Kumpulan kyläjuhlien toimintaperiaatteita. Pluto Finland Oy:n tuottaja Lissu Kirves (H3) kertoi, kuinka suurta ilmaista tapahtumaa Art Goes Kapakkaa tuotetaan yrityksessä. Anssi Mononen ja Leevi Sillanpää (H4) jakoivat omia kokemuksiaan pienen Summer of Struggle -festivaalin tekemisestä. Haastattelut toteutettiin kevättalvella 2013. Tapasin jokaisen haastateltavan ja haastattelut kestivät noin tunnin. Viittaan haastatteluihin jatkossa H-koodilla, jossa numero kertoo, mistä haastattelusta on kyse.

Via Crucis on Suomen suurin teatteriesitys. Se järjestetään vuosittain aina pääsiäisen aikaan. Sen tavoitteena on tuoda pääsiäistarina kaikkien ulottuville ja vaikka järjestävä taho koostuu pitkälti uskonnollisista organisaatioista, ei tapahtuma itsessään ole uskonnollinen. Tapahtuma poikkeaa Käpylän juhlista hyvinkin paljon, sillä rahoitus tulee pääosin eri seurakuntayhtymiltä ja on jokseenkin vakituinen. Palkattuja työntekijöitä on paljon ja suurin osa budjetista kuluukin palkkioihin sekä alihankkijoihin. Tapahtuman tuotannollinen vastuu on muutaman vuoden ajan ollut Aava-tuotannot Oy:llä. (H1.)

Tapahtumassa toimii useita kymmeniä vapaaehtoisia ja suuri osa jatkaa vapaaehtoisena useana vuonna peräkkäin. Vaikka tapahtuman budjetti on monta kertaa suurempi kuin vaikkapa Käpylän kyläjuhlilla, joudutaan silti vuosi toisensa jälkeen punnitsemaan tapahtuman mahdollisuuksia hintojen nousun sekä tulojen pienenemisen takia. (H1.) Vaikka Via Crucis on tapahtumana hyvin erilainen kuin Käpylässä järjestettävät tapahtumat, on mukana palkatun henkilökunnan lisäksi noin 80 talkoolaista. Minua kiinnosti erityisesti, mistä heidät on löydetty, kuinka jatkuvaa heidän talkoolaisuutensa on ja kuinka heidät palkitaan.

Länsi-Vantaan rockmusiikki ry järjestää pääasiassa Louhela Jam -festivaalia sekä erilaisia klubeja vantaalaisessa Bar Cafe Lunassa. Lisäksi yhdistys tarjoaa harjoitusiloja paikallisille bändeille mahdollisuuksien mukaan. Tuotantoryhmä koostuu noin 8 hengen hallituksesta sekä muutamasta muusta vastuuhenkilöstä. Kaikki ovat alusta asti työskennelleet talkoohengessä ja tapahtumilla on jo parinkymmenen vuoden historia. (H1.)

Louhela Jam -festivaali järjestetään kerran vuodessa ja siellä on tyypillisesti ollut säästä riippuen muutamasta sadasta kolmeentuhanteen kävijää. Kohderyhmään kuuluu lähialueiden asukkaat, mutta kaikki ovat tervetulleita. Tapahtuma pyrkii tarjoamaan mahdollisimman laajan musiikillisen kirjon kaiken ikäisille festivaalivieraille. Budjetti on samaa luokkaa kuin elojuhlilla ja tapahtuman luonne on muutenkin hyvin samankaltainen. Yhdistyksellä on vuosittain aktiivisia talkoolaisia ja merkittäviä yhteistyötahoja kuten Äänivallila Oy. (H1.) Koska tapahtuma on niin saman tyyppinen kuin Käpylän juhlat, oli mielenkiintoista tietää Vantaalla järjestettävän liki samanlaisen tapahtuman onnistumisen avaimet.

Kumpulan kyläjuhlat järjestetään joka toinen vuosi Kumpulan kaupunginosassa Helsingissä. Vuoden 2012 Kumpulan kyläjuhlat olivat tarjonnaltaan laajimmat koskaan järjestetyt kumpulalaiset festivaalit. Tapahtumassa oli muun muassa musiikkia, Limingankadun kirpputori, nuorille artisteille oma lava, kirjallisuustapahtuma sekä historiallinen valokuvanäyttely.

Kumpula ja Käpylä ovat naapurikaupunginosia ja kävijälle tapahtumat näyttävät melko samankaltaisilta. Taustaorganisaatiot toimivat kuitenkin hyvin eri tavalla. Kumpula-Toukola kylätilayhdistys on perustettu 90-luvulla alun perin pyörittämään pääasiassa Kumpulan asukastilaa. Vuosien varrella kyläjuhlien vetovastuu siirtyi kylätilayhdistykselle urheiluseura Toukolan Teräkseltä sekä Kumpula-seuralta (H2).

Kylätilassa järjestetään erilaisia musiikkitapahtumia kaiken ikäisille, lastentapahtumia ja monenlaisia kursseja. Näin ollen joka toinen vuosi järjestettävä festivaali on vain pieni osa yhdistyksen toiminnasta. Festivaali välttää kaupallisia myyjiä ja Kulttuuri-keskuksen tuet ovat olleet elojuhlien tasoa. Vaikka tapahtumassa pyörivät rahat ovat pieniä, on talkoolaisten hankkiminen ja kulujen minimoiminen aivan omaa luokkaansa. (H2.)

Kumpulan kyläjuhlille ominaista on kulujen minimoiminen, mitä Käpylän kulttuuriyhdistys vasta harjoittelee. Halusin ottaa selvää Vängäselä, kuinka Käpylässä voitaisiin vähentää kuluja entisestään. Myös talkoolaiset ovat aktiivisempia Kumpulassa, joten oli mielenkiintoista tietää, kuinka heidät saadaan kerta toisensa jälkeä paikalke.

Naapurikaupunginosan vastaavan festivaalin kanssa yhteistyön tekeminen kiinnostaa varsinkin Käpylän kulttuuriyhdistystä ja aktiivinen tiedon jakaminen yhdistysten välillä olisi ihanteellista. Myös toiminnallinen yhteistyö kiinnostaa Käpylän kulttuuriyhdistystä.

Pluto Finland Oy on noin kuusi vuotta vanha yritys, joka tuottaa suunnittelusta toteutukseen esimerkiksi erilaisia yritystapahtumia. Osaaminen keskittyy brändin vahvistamiseen, viestintään ja markkinointiin. Lisäksi yritys toteuttaa erilaisia kartoituksia ja selvitystöitä osallistumatta valmiin tuotteen luomiseen. Art Goes Kapakka on Pluto Finlandin oma tuotanto ja tapahtumalla on 18 vuoden historia. (H3.)

Art Goes Kapakka on noin viikon kestävä kaupunkitapahtuma, joka sisältää yli 300 ohjelmanumeroa ympäri Helsinkiä. Se toimii Juhlaviikkojen alaisena, mutta yhteistyö on lähinnä viestinnällistä. Ohjelmaan tai sen sisältöön Juhlaviikot ei puutu. Art Goes Kapakka pyrkii esittelemään uusia ilmiöitä ja artisteja. Ohjelma pitää sisällään musiikkia, teatteria ja tanssia sekä Maista-ruokasarjan ja Tiede on taidetta -luentosarjan. Ohjelma sijoittuu helsinkiläisiin ravintoloihin: festivaaliravintoloita on mukana noin 30 vuosittain. Tapahtuma rahoitetaan pääosin sponsorituloin sekä ravintoloiden osallistumismaksuin. Juhlaviikot osallistuvat hyvin pienellä panoksella myös taloudellisesti tapahtuman tekemiseen, minkä vuoksi tapahtuma ei voi hakea esimerkiksi Kulttuuri-keskuksen tukea. Vapaaehtoisia tapahtuman tekemiseen ei tarvita. (H3.)

Halusin ottaa yritysnäkökulman mukaan opinnäytetyöhöni, sillä usein yrityksissä tuottaminen on ammattimaista ja tehokasta. Uskon, että muutaman asian myös Käpylän kulttuuriyhdistys voi oppia Pluto Finlandilta. Kuitenkin se, ettei Käpylän kulttuuriyhdistys pysty maksamaan palkkoja tuotantotiimille, asettaa rajansa tekijöiden voimavaroille, sillä jokaisen tekijän on käytävä samanaikaisesti palkkatyössä.

Musiikkiyhdistys Summer of Struggle ry tekee vuosittain muutamien satojen kävijöiden mahdollisimman kevytrakenteista Summer of Struggle -festivaalia, jolla esiintyy kuudesta seitsemään artistia tapahtumapäivän aikana. Yhdistys on perustettu tapahtuman järjestämistä varten, sillä järjestäjät kasvoivat liian vanhoiksi hakemaan Nuori-soasiainkeskuksen Sponssi-tukea. Yhdistyksen ajateltiin helpottavan taloudellisten

resurssien hankintaa. Yhdistyksessä on noin kymmenen aktiivista tekijää, jotka järjestävät tapahtumia talkoohengessä. (H4.)

Summer of Struggle sai alkunsa järjestäjien omien bändien halusta tehdä keikkoja. Sittemmin tapahtumassa on esiintynyt lähinnä järjestäjien tuttavien bändejä. Tapahtuman budjetti on hyvin pieni verrattuna muihin käsittelemiini tapahtumiin, mutta sen rakenteet on pidetty pienenä: tapahtuma-alueella ei ole kovin suurta lavaa, äänen-toisto on pieni, sähköt kuuluu alueen pienehköön vuokraan eikä oheispalveluihin ole turhaan satsattu. (H4.) Minusta tällainen ruohonjuuritason tapahtumajärjestäminen on kuitenkin kaupunkikulttuuria parhaimmillaan: tekijät nauttivat ja yleisö nauttii, eikä järjestelyihin tarvitse mennä kymmeniä tuhansia euroja rahaa. Tämän takia halusin haastattelun tehdä. Halusin ymmärtää tapahtuman tekemisestä paremmin myös sen puolen, että joskus vähempikin riittää. Näyttävyyttä ei ole haettu festivaalimaisilla rakenteilla vaan tapahtuma on perustettu miljööseen, joka suo itsessään puitteet tapahtumalle ja viihtyisyydelle.

Mikään organisaatioista, joita haastateltavani edustivat, ei ole asettanut tapahtumilleen taloudellisia tavoitteita. Kulujen kattaminen on ainoa rahaan liittyvä tavoite. Näin on myös Käpylän juhlilla. Tärkeämmäksi on noussut aivan muut arvot, kuten yhteisöllisyys, ajanvietto sekä kulttuuri. Kuitenkin esimerkiksi yritysten, kuten Aava tuotannot sekä Pluto Finland on kustannettava ainakin osan työntekijöistä palkat ja palkkiot. Talkoovoimin tehdyt tapahtumat eivät tarvitse taloudellisia resursseja palkkojen ja palkkioiden maksuun, mutta silloin suurempaan asemaan nousevat henkilöresurssit.

3. RESURSSIT KAUPUNKITAPAHTUMAN MAHDOLLISTAJANA

Päätin jakaa resurssit tässä opinnäytetyössä kahteen eri osa-alueeseen, jotka muodostavat tapahtumatuotannon ytimen: henkilöresurssit, eli tuotantoryhmä ja talkootyöntekijät sekä taloudelliset resurssit eli raha ja organisaatioiden välinen yhteistyö.

Käpylän kulttuuriyhdistys ry on voittoa tavoittelematon yhdistys, jonka tavoitteena on luoda ilmaisia, laadukkaita kaupunkitapahtumia. Tapahtumista saaduilla varoilla pyritään vain kattamaan toiminnasta aiheutuvat kulut. Voidaan siis puhua nonprofit-

organisaatiosta. Sillä tarkoitetaan organisaatiota, jonka ei ole tarkoitus tuottaa taloudellista voittoa vaan sen tavoite on enemmänkin sosiaalinen hyöty (Vuokko 2004, 9). Nonprofit-organisaatioita toimii pääosin julkisella sekä kolmannella sektorilla, mutta opinnäytetyöni kannalta olennaisinta on kolmannen sektorin toiminta (yhdistykset tai rekisteröimättömät yhteisöt).

Tuotantoryhmällä tarkoitan koko projektin kaaren aikana työskentelevää joko palkallista tai palkatonta joukkoa, jonka vastuulla tapahtuman onnistuminen on. Vaikka Käpylän kulttuuriyhdistyksen hallitus ja muu tuotantoryhmä toimii täysin talkoohengessä eikä kenellekään makseta palkkaa, tässä opinnäytetyössä tarkoitan talkootyöntekijöillä tai vapaaehtoistyöntekijöillä tapahtuma-aikaan järjestelyihin osallistuvaa palkatonta henkilökuntaa. Tapahtumaviikonloppuna talkoolaisia tai vapaaehtoisia tarvitaan yleensä järjestyksenvalvontaan, cateringiin ja artistien emännöintiin/isännöintiin, siivoukseen, olutmyyntiin sekä tapahtuman rakennukseen. Joissain tapauksissa talkoolaisille voidaan maksaa matkakulukorvauksia ja muita työstä aiheutuneita kuluja. Talkootyövoima on tapahtuma-aikana tärkeä resurssi ja siksi sen hankkimiseen kannattaa paneutua.

Taloudelliset resurssit muodostuvat pitkälti rahan hankinnasta sekä olemassa olevien taloudellisten resurssien hallinnasta. Rahaa voi tulla erilaisista lähteistä, mutta Käpylässä suurimmat tulonlähteet ovat olleet Kulttuurikeskuksen (KulKe) tuki, paikkavuokrat, olutmyynti ja sponsorointi. Rahaa voidaan myös pyrkiä säästämään, jolloin resursseja vapautuu muuhun käyttöön.

Sponsoritulot tuottavat ilmaistapahtumille tärkeän, mutta vaihtelevan ja epävarman määrän rahaa tai palveluita tapahtuman mahdollistamiseksi. Esimerkiksi jokin yritys maksaa sovitun summan organisaatiolle saadakseen logonsa näkyville festivaalin ilmoituksissa, Internet-sivuilla ja tapahtuman esitteessä. Nonprofit-organisaation on tärkeää miettiä, mitä tarjottavaa sillä on yrityksille rahasummaa tai tärkeää palvelua vastaan. (Vuokko 2004, 214) Käpylän kulttuuriyhdistys on ottanut käyttöönsä mallin, jossa yrityksille tarjotaan eri hintaisia mainostilapaketteja. Esimerkiksi vuoden 2012 kyläjuhlille alempihintaisen paketin ottaneet yritykset saivat logonäkyvyyden julis-

teessa, esitteessä, Facebook-sivulla sekä nettisivuilla. Näitä paketteja myytiin muutama.

Yhteistyö muihin organisaatioihin linkittyy jonkin verran taloudellisiin resursseihin. Toisinaan jotain sellaista, mihin ei ole varaa tai taitoja, voidaan saada erilaisten yhteistyökuvioiden ansiosta toteutettua. Esimerkiksi Louhela Jam -festivaali on aloittanut jokunen vuosi sitten yhteistyön Äänivallila Oy:n kanssa. Yritys tarjoaa festivaalille äänentoistolaitteita, muuta tekniikkaa sekä henkilökuntaa logonäkyvyyttä vastaan (H1).

Tarkoitan siis yhteistyöllä organisaation erilaisia suhteita, joilla voidaan tuottaa lisäpalveluita toisen organisaation avustuksella tai toimittamana organisaatiolle ja sen tuottamille festivaaleille. Toiminnalliselle yhteistyölle edellytyksenä on molempien kumppaneiden vahva sitoutuminen asiaan. Kummankin pitäisi hyötyä yhteistyöstä ja kokea saavansa siitä itselleen jotain, mitä itsenäisesti ei pystyisi tuottamaan (Vuokko 2004, 248).

Yhteistyö on opinnäytetyössäni erillään sponsoroinnista, sillä sponsorilta tuleva raha ei ole korvamerkittyä, mutta yhteistyön avulla saadaan yleensä jokin tietty tuote tai palvelu festivaalille. Toisinaan yhteistyökumppanilta saa tosin molemmat. Esimerkiksi Oulunkylän seurakunta sponsoroi Käpylän kyläjuhlia, mutta lisäksi kyläjuhlat hankkivat Käpylän kirkkoon esiintyjän ja seurakunta pitää messunsa tapahtuman päälavalla toisen festivaalipäivän aamuna.

Käpylän kulttuuriyhdistys on pyrkinyt tekemään yhteistyötä esimerkiksi Pelastakaa lapset ry:n (PeLa) Tiukulan kanssa erilaisin keinoin. PeLa esimerkiksi saapui kyläjuhlille 2012 parantamaan lasten ohjelmaa saaden samalla itse mahdollisuuden markkinoida omaa läsnäoloaan Käpylässä. Myös Park Hotel on ollut yhteistyössä esimerkiksi tarjoten tilan klubeille, joita pidettiin syksyllä ja talvella 2011-2012 Park Hotelin ravintolassa. Kummassakaan tapauksessa yhdistys ei kuitenkaan ollut yhteistyöhön erityisen tyytyväinen yhteistyökumppanin sitoutumattomuuden takia.

Resursseista ehkä itsestään selvin on raha. Ilman sitä ei oikein minkäänlaista tapahtumaa pystytä toteuttamaan. Taloudelliset resurssit luovat perustan erilaisille tapahtumaidetoille. Kuitenkaan ilman toteuttajia ei ideoista ole hyötyä. Tekijöiden työtunnit ovat siis yhtä tärkeä resurssi, kuin raha. Toisinaan rahalla voi ostaa tapahtuman toteuttajat, mutta useinkaan nonprofit-organisaation järjestämän ilmaistapahtuman taloudelliset resurssit eivät riitä tuottajan palkkaamiseen.

3.1 Imago ja identiteetti

Organisaation imagolla on suuri merkitys sen menestymiseen. Jos Käpylän kulttuuriyhdistyksen uskotaan pärjäävän omillaan, niin kuin se on maineensa mukaan pärjännytkin, miksi kukaan lahjoittaisi vapaa-aikaansa sen toiminnalle tullen talkoolaiseksi? Tapahtumien julkisen rahoituksen osuus on katsottu verrattain suureksi (vuonna 2010 Helsingin kaupungin Kulttuurikeskus tuki kyläjuhlia 20 000 eurolla), joten 15 euron kirpputoripaikkamaksu aiheuttaa myyjien keskuudessa närää. Tästä syntyy epäilyksiä siitä, minne rahat oikein menevät.

Imago rakentuu monista osatekijöistä, kuten organisaation ulkoinen ilme, sen tarjoamat palvelut ja niiden laatu, organisaation identiteetti sekä maine. Imagoon vaikuttaa ihmisten muisti – erilaiset kuulopuheet, kokemukset ja tiedot organisaatiosta sekoittuvat keskenään, mistä syntyy tietty mielikuva. Vaikka näihin mielikuviin voikin vaikuttaa, ne kuuluvat yhteisölle eivätkä siksi ole organisaation itse päätettävissä tai määriteltävissä. (Vuokko 2004, 190-191.)

Imagoaan Käpylän kulttuuriyhdistys voi siis pyrkiä parantamaan korjaamalla ihmisten käsityksiä siitä, kuinka juhlaa rahoitetaan ja tiedottaa siitä, että kaikki tuotannollisiin tehtäviin osallistuvat tekevät sen täysin ilmaiseksi. Tällöin talkoolaistenkin innostus ja kiinnostus voisi kasvaa.

Organisaatiolla on myös oma identiteetti. Se koostuu organisaation visuaalisuudesta, henkilöstön määrästä ja heidän tekemänsä työn laadusta, palveluista ja käyttäytymisestä. Nämä ovat elementtejä, jotka heijastavat organisaation persoonallisuutta ja se vaikuttaa osaltaan organisaation imagoon. (Vuokko 2004, 192).

Organisaation imago on siis pitkälti organisaation maineen ja identiteetin muodostama ulkoinen kuva organisaatiosta. Imago auttaa resurssien hankinnassa ja hallinnassa. Jos tapahtuma vaikuttaa mukavalta talkootyöpaikalta on osallistuminen todennäköisempää. Jos tapahtuman yleisvaikutelma on positiivinen, voi olla helpompi hankkia sponsoreita ja tukijoita tapahtumalle. Tapahtuman palvelut, kuten riittävä määrä käymälöitä ja ruokapaikkoja, vaikuttavat todennäköisesti kävijäkokemukseen positiivisesti, mikä antaa ammattimaisen kuvan tapahtuman järjestäjistä.

4. HENKILÖRESURSSIT

Tuotantoryhmä on tapahtuman toteuttamisen kannalta tärkeässä asemassa. Lähden kuitenkin opinnäytetyössäni siitä, oletuksesta, että tuotantoryhmä on jo nyt olemassa oleva yksikkö ja se uusiutuu luonnollisesti vanhojen jäsenten tehdessä tilaa uusille. Näin ollen tuotantoryhmä jää opinnäytetyössäni vähäiselle huomiolle, vaikkakin koen tärkeäksi avata sen toimintamalleja korostaakseni muiden henkilöresurssien eli talkootyövoiman tärkeyttä. Luku 4.1 käsittelee tuotantoryhmää ja sen toimintaa. Luvuissa 4.2 - 4.6 käsittelen talkoolaisten rekrytointia ja siihen vaikuttavia asioita.

4.1 Tuotantoryhmä

Vahvuudet Muutaman vuoden yhteinen kokemus Osaava ja osin ammattitaitoinen ryhmä Monipuolista osaamista Hyviä verkostoja	Heikkoudet Jokaisella oma työ ja harrastukset Vastuun kasautuminen
Uhkat Uupuminen -> ryhmän hajoamisen Kyllästyminen	Mahdollisuudet Halu Kehittyä ja kehittää Uusia kiinnostuneita tekijöitä

Kuvio 1: SWOT –analyysi Käpylän kulttuuriyhdistyksen tuotantoryhmästä resurssina

Käpylän kulttuuriyhdistyksen suurin vahvuus on sen varsin omistautunut ja monitaitoinen työryhmä. Se muodostuu suurimmaksi osaksi yhdistyksen hallituksesta, mutta lisäksi tuotantoryhmässä toimii pari muuta henkilöä, kuten tuottaja ja hallituksen ulkopuolinen rahastonhoitaja. Osaamista on monelta alalta ja elämän alueelta. Myös paikallistuntemus sekä tapahtuman historian tuntemus ovat merkittävää ja tapahtuman tuottamisen kannalta tärkeää tietoa.

Tämän hetkisen työryhmän vahvuuksia ovat muutaman vuoden kokemus työnteosta yhdessä, monipuolinen osaaminen, ammattitaito sekä hyvät verkostot. Tuotantoryhmä on myös organisoitunut tehokkaasti toimimaan yhdessä. Heikkoutena voisi mainita sen, että jokaisella on oma työnsä, eikä kukaan tee kylä- tai elojuhlia päätoimisesti. Tämä vaikuttaa mahdollisuuteen sitoutua ja käyttää aikaa tapahtuman tuottamiseen toisinaan negatiivisesti.

Suurimmat uhkat ryhmän toiminnalle ovat sen hajoaminen tai suuren osan vaihtuminen kerralla, jolloin nyt melko hyvin toimiva dynamiikka saattaisi kärsiä. Toisaalta se saattaisi vaikuttaa positiivisestikin, jos ryhmässä vaihtuu näkökulma tekemiseen. Myös väsähtäminen tai kyllästyminen voi olla uhka ryhmän toiminnalle. Toisaalta uudet tekijät ja ideat voivat korvata tekemiseen kyllästyneitä aktiiveja, mikä taas tuo uutta energiaa ryhmään.

Tuotantoryhmän mahdollistava voima on kehittämis- ja kehittymishalu. Vaikka niukkojen resurssien kanssa painiskelu on toisinaan raskasta ja tympivää, tuntuu tuotantoryhmällä olevan silti halu kehittää tapahtumaa nimenomaan juuri resurssien käyttöä tehostamalla. Jokainen henkilö kehittyy tuotantotehtävissä vuosi vuodelta paremmaksi, jolloin tapahtumajärjestäminen on sujuvampaa, eikä kuluta niin paljon tekijöiden työtunteja.

Vaikka ryhmä toimii mielestäni hyvin ja sen toiminnan kehittämiseen en aio syventyä kovinkaan paljon tässä opinnäytetyössä, haluan kuitenkin tuoda esille muutaman kohdan, jotka kaipaavat huomiota yhdistyksen sisällä. Sisäiseen viestintään kaivattiin Sulosen tekemän kyselyn mukaan parannusta (Sulonen 2012, 14-15). Tällä hetkellä sisäisessä viestinnässä käytetään sähköpostia, johon osa ei juuri reagoi. Materiaalia

puolestaan jaetaan yhdistyksen yhteisessä sähköpostilaatikossa, jonne jokaisella pitäisi olla pääsy. Yhteydenpitoon voisi löytyä parempikin väline, kuten jokin suljettu foorumi. Toisaalta uusien alustojen käyttöönotto voi olla haastavaa ja myös aikaa vievää. Vastuu viestinnän toimivuudesta on kuitenkin kaikilla, joita se koskee ja jokaisen ryhmän jäsenen on sitouduttava jakamaan tietoa siitä, mitä itse on tehnyt tai mitä on tekemässä.

Myös dokumentointi on ollut vähän kehnolla tolalla. Asiaan on nyt tullut kuitenkin parannusta ja ensimmäistä kertaa yhdistyksellä on hyvinkin tarkasti koottu yhteen se, kuinka paljon rahaa tarkalleen ottaen meni mihinkin ja mistä sitä tuli. Tietoa on tallennettu myös siitä, kuka mitäkin teki. Mikko Sulosen opinnäytetyö puolestaan on koonnut yksiin kansiin paljon tietoa tapahtumien luonteesta, historiasta ja tähänastisista toimintatavoista. Työ pitää myös sisällään oppaan, jonka avulla Käpylän kyläjuhlia on noviisinkin helpompi alkaa toteuttamaan.

Mielestäni myös sitoutumisessa on ollut pieniä ongelmia osalla ryhmästä. Osa ei ole tullut paikalle kokouksiin eikä vastaa viesteihin. Ehkä sitoutumisen tärkeyttä ei vain ole painotettu tarpeeksi hallitusta valittaessa.

Vuoden 2013 helmikuussa valittiin uusi hallitus. Osa edellisen kauden vastuullisista jättäytyi pois hallituksesta, mutta tilalle tuli uusia kiinnostuneita käpyläläisiä. Ensimmäisen parin kuukauden perusteella voisi sanoa, että hallituksen uusiutuminen on ollut onnistunut: joukkoon tuli taas sellaista osaamista, jota siinä ei aiemmin ole ollut. Esimerkiksi lasten huomioiminen tapahtumissa on ollut melko vähäistä, mutta vuoden 2013 elojuhlisiin on jo vuoden alusta suunniteltu monenlaista helposti järjestettävää toimintaa.

4.2 Talkootyö

Vahvuudet Muutamia hyvin sitoutuneita tekijöitä Tapahtumalla on pitkät perinteet	Heikkoudet Talkootyö ei kovin suosittua alueella Vain vähän sitoutuneita Vaikea motivoida ilmaistapahtumassa
Uhkat Kiinnostus talkootyöhön ei herää Tuotantoryhmän turhautuminen	Mahdollisuudet Kiinnostuneiden määrä kasvaa Tiedotusta osallistumismahdollisuuksista voidaan helposti lisätä

Kuvio 2: SWOT –analyysi Käpylän kulttuuriyhdistyksen teettämästä talkootyöstä resurssina

Talkootyöntekijöiden hankkiminen on osoittautunut todella hankalaksi. Niin Käpylän kyläjuhlissa kuin elojuhlissakin on käytetty vapaaehtoistyövoimaa varsin vähän. Syy siihen, miksi Käpylän kylä- ja elojuhlilla on viime vuosina ollut vaikeuksia löytää talkoolaisia saattaa löytyä juhlien historiasta. Useimmat talkootyöt on pitkään teetetty paikallisilla urheilujoukkueilla tai partiolla pientä rahallista korvausta vastaan ja palvelut on ostettu ulkopuolisilta yrityksiltä.

Tuntuu kuin käpyläläiset olisivat liian tottuneita siihen, että heille tehdään tärkeäksi paikalliseksi perinteeksi muodostuneet juhlat joka vuosi ilman, että heidän tarvitsee muuta kuin tulla paikalle juhlimaan. Yhdistys käyttää usein avustushakemuksessaan fraasia ”tapahtuma parantaa alueen yhteisöllisyyttä”, mutta mielestäni se epäonnistuu tavoitteessaan, jos se vain saa puoli Käpylää kokoontumaan yhteen, mutta ei tekemään mitään yhdessä. Yhteisöllisyyden edistämiseksi olisikin siis syytä saada paikalliset kokemaan tapahtuma enemmän ”meidän yhteiseksi tapahtumaksi”, jossa palkitsevaa olisi pelkän kokoontumisen sijaan saada juhla aikaan yhdessä.

4.3 Järjestävän organisaation vetovoima

Käpylän kulttuuriyhdistys on käytännössä toimeettomana suurimman osan vuodesta, eikä se juuri näyttäydy esimerkiksi käpyläläisille tapahtumien ulkopuolella. Organisaation tulisi kuitenkin näyttäytyä houkuttelevana ja vetovoimaisena, jotta mahdolliset vapaaehtoiset kiinnostuisivat sen toiminnasta (Sage 2007, 21). Erilaisia rekrytointi-iltoja on pyritty järjestämään ja osa yhdistyksen kokouksista on siirretty julkisiin tiloihin, jotta niihin olisi mukavampi tuntemattomankin osallistua.

Ehkä jonkinlaiselle kampanjalle olisi kuitenkin tarvetta. Ensin tulee miettiä, miltä organisaatio näyttää. Käpylän kulttuuriyhdistys on aika sisäänpäin kääntynyt, mutta se on myös avoin ottamaan mukaan uusiakin aktiiveja. Tietävätkö käpyläläiset edes, että yhdistys tarvitsee heidän apuaan? Tietävätkö he, kuka tai ketkä ovat juhlien takana? Erilaisista vapaaehtoisrooleista tulisi tiedottaa laajasti myös muualla kuin Facebookissa. Kun potentiaaliset vapaaehtoiset tietävät, mitä he voisivat tapahtumien eteen tehdä, on helpompi tuoda esille viesti ”me todella tarvitsemme sinua”. Näiden lisäksi jokaisen vapaaehtoiseksi tulevan tulisi myös tuntea itsensä tervetulleeksi – henkilökohtaisesti. (Fryar 2007, 67-69.)

Käpylän kulttuuriyhdistyksessä on muutaman hengen ryhmä, joka vastaa vapaaehtoisten rekrytoinnista. Tämä ryhmä on hoitanut pestinsä hyvin, mutta koko organisaation tulisi ymmärtää vapaaehtoisten tärkeys ja toimenkuvat (Tierney 2007, 23-24). Vaikka jokainen varmasti pyrkii osaltaan rekrytoimaan läheisiään ja tuttujaan hommiin, asia ei ole ollut selkeästikään niin tärkeä niille, jotka eivät ole olleet vastuussa talkoolaisten hankinnasta.

Kumpulan kaupunginosassa joka toinen vuosi järjestettävien Kumpulan kyläjuhlien yksi tärkeimpiä tavoitteita on yhteisöllisyys. Talkoilla ja juhla järjestelyillä halutaan nimenaan vahvistaa alueen yhteisöllisyyttä.

Kulttuurin tuominen kotien lähelle ja näistä juhlista ja näistä talkoista muodostuva yhteisöllisyys. Eiköhän siinä ole se meidän tavoite. (H2)

Käpylää pidetään yleisesti aika samanhenkisenä kuin Kumpulaa, mutta Käpylässä juhlien tarkoitus ja tekotavat ovat alusta alkaen olleet aivan erilaiset. Uskoisin, että Kumpulan kyläjuhlien talkoolaisten tärkein vetovoimatekijä on juurikin yhdessä tekeminen. Minulle on taas jäänyt sellainen tunne, että suurin osa talkoolaisista Käpylän kylä- ja elojuhlissa ovat kuin pakotettuja auttamaan, eikä yhdessä tekemisellä ole minkäänlaista roolia.

Kumpula-Toukola kylätilayhdistys tarjoaa myös hyvin monenlaista toimintaa ympäri vuoden. Toiminnan kohderyhmä on kaiken ikäiset kumpulalaiset sekä lähikaupunginosien asukkaat. Kylätilassa järjestettävä toiminta houkuttelee mukaan paljon ihmisiä, mutta kyläjuhlat tarjoavat helpon mahdollisuuden tulla mukaan toimintaan ja tutustua muihin alueen asukkaisiin. Monet juuri Kumpulaan muuttaneet ihmiset ovatkin tulleet ennen juhlia järjestettävään kokoukseen ja jääneet aktiivisiksi talkoolaisiksi juhlilla. (H2.) Tila ja sen toiminta houkuttelee siis paikalle kiinnostuneita, mutta kyläjuhlavalmistelut madaltavat kynnystä saapua tutustumaan kumpulalaisiin myös uusille asukkaille.

Käpylän kulttuuriyhdistys on pyrkinyt vaikuttamaan imagoonsa positiivisesti ja pitänyt mielestäni hyvää huolta talkoolaisista. Kuitenkaan talkoolaisia ei mielestäni ole vetänyt puoleensa mikään erityinen syy liittyä talkooporukkaan. Tärkein syy osallistua kaupunginosatapahtuman talkooporukkaan pitäisi löytyä paikallisuudesta ja sen pitäisi olla tärkein organisaation vetovoimatekijä.

4.4 Talkoolaisten rekrytointi

Vuoden 2011 elojuhlissa ja varsinkin vuoden 2010 kyläjuhlissa pyydettiin ihmisiä talkoisiin tekemään jotain, mihin vastaukset olivat pitkälti joko ”mitä ja koska?” tai ”katsotaan lähemmin”. Koska kellään ei ollut antaa mitään tarkempaa tietoa, nämä potentiaaliset vapaaehtoiset kaikkosivat varsin nopeasti eikä heihin osattu ottaa yhteyttä enää *sitten lähemmin*.

Vuoden 2012 kyläjuhlisiin tehtiin selkeät aikataulut ja laskelmat siitä, kuinka paljon talkoolaisia tarvitaan mihinkin hommaan ja kellonaikaan. Olutmyyntiin oli kohtuullisen

helppoa löytää talkoolaiset ja se sujuikin oikein hyvin. Sen sijaan järjestyksenvalvonta tuotti hyvinkin suuria ongelmia. Yllättävintä oli ehkä se, että tapahtuman päätyttyä sunnuntai-iltana ryhmä paikallisia aktivoitui siivoamaan aluetta. Lavanrakennukseen ja paikkojen kasaamiseen ja purkamiseen osallistui lähinnä yhdistyksen hallituslaisia.

Esimerkiksi Louhela Jam -festivaalille järjestyksenvalvojat ovat aina tulleet paikallisesta urheiluseurasta rahallista korvausta vastaan, jolloin rekrytointi on ollut helppoa ja seura on sitoutunut toimittamaan paikalle tietyn määrän henkilöitä huolehtimaan alueen turvallisuudesta (H1). Minusta tämä olisi järkevä toimintatapa myös Käpylän kylä- ja elojuhlille. Sen sijaan esimerkiksi tapahtuman rakentaminen ja ensiapu kannattaa tehdä suurimmissa määrin talkoohengessä. Käpylän kulttuuriyhdistyksen aikaisemmin käyttämä Suomen Punaisen Ristin ensiapupäivystyspalvelu on hyvin kallis, suhteutettuna tapahtuman kokoon ja rauhalliseen luonteeseen.

Kumpulän kyläjuhlilla on aikaisempina vuosina ollut jopa 150 talkoolaista. Vuonna 2012 heitä oli noin 130 (H2). Jos Käpylän kyläjuhlilla talkoolaisia oli pari kymmentä, löytyy potentiaalisia rekrytoitavia varmasti moninkertainen määrä lisää. Kumpulassa on ollut tapana tehdä juhlia yhdessä. Talkoolaiset ovat paikallisia asukkaita, joille juhla on tärkeä. Motivaatio lähtee siis heistä itsestään (H2).

On tietenkin niitä, jotka tekee aamukuudesta sinne yön kahteentoista, mutta sitten on sellaisia, jotka suostuu tulemaan kahdeksi ja puoleksi tunniksi myymään makkaraa tai kääntämään oluthanaa (--), jos jatkossa näyttää siltä, että tulee näin vähän porukkaa talkoisiin, niin talkoovuoroja täytyy vain pidentää. (H2)

Väntäsen mielestä 130 talkoolaista on liian vähän, sillä harva tekijöistä on ammattilaisia, jolloin moni asia ei suju yhtä tehokkaasti tai nopeasti kuin konkarilta. Hän myös pohtii, onko talkoolaiset totutettu liian lyhyisiin talkoovuoroihin. (H2.) Vuorojen pidentämisessä on kuitenkin riskinä se, että liian pitkät talkoovuorot vaikeuttavat päätöstä sitoutua tehtävään. Käpylän kyläjuhlilla 2012 pyrittiin tekemään vuorot muutaman tunnin mittaisiksi, mutta käytännössä talkoolaiset itse määrittivät ajan, jonka he olivat halukkaita antamaan festivaalille. Toiset olivat pidempään kuin yhdistys toivoi, mutta suuri osa ei pystynyt käyttämään toivottua aikaa talkootyöhön.

Louhela Jam -festivaalille rekrytoidaan suurimmaksi osaksi järjestäjien ystäviä ja tuttavvia. Tuotantoryhmän puoliset otetaan mukaan töihin ja useat pidempään mukana olleet kaverit haluavat aina tulla uudelleen mukaan talkoisiin. Monet nuoret haluavat tulla mukaan tutustuakseen paikallisiin musiikkialan toimijoihin tai haluavat tehdä mukavaa pikniktapahtumaa yhdessä. Osa talkoolaisista pitää taukoa joitakin vuosia, mutta monet palaavat tekemään tapahtumaa uudelleen. Festivaalilla on tavallisesti ollut 20-30 talkoolaista erilaisissa rooleissa, kuten siivous, rakennus ja purku. Rekrytointi toimii kuitenkin pitkälti kaveripohjalta, eikä yhdistys pidä talkoolaisista mitään erityistä rekisteriä. (H1.)

Tuntuu, että tärkeintä on se hyvä fiilis kaikilla, eikä se tule liian työmäiseksi, ettei porukka tunne sitä (talkootyötä), että ”mä oon duunissa täällä ja täällä joku pomottaa.” (H1)

Myös Summer of Struggle -festivaalin tekijöillä on laaja ja aktiivinen kaveripiiri. Talkoolaisia ei sinänsä erityisesti rekrytoida, mutta ystäviä ja tuttavvia pyydetään auttamaan asioissa, joita ei itse ehditä tai osata hoitaa. Talkoolaisia on ollut parikymmentä, mutta siihen kuuluu kaikki pienetkin muutamankin minuutin avut. Monet haluavat auttaa, jos tapahtumapäivänä on aikaa osallistua tai koska halutaan auttaa pienen festivaalin toteuttamisessa yhteisen hyvän aikaansaamiseksi. (H4.)

Voisiko jäsenhankinnasta löytyä helpotusta talkoolaispulaan? Käpylän kulttuuriyhdistykseen kuului vuonna 2012 parikymmentä jäsentä. Jäsenille ei ole osattu tarjota mitään ja jäsenyys on käytännössä vain viiden euron kannatusmaksu juhlien järjestämiseen. Hallitus on miettinyt paljon, mitä erityistä jäsenille voisi tarjota, että jäseneksi liittyminen olisi houkuttelevampaa. Toiminta ei ole kovin aktiivista juhla järjestelyjen ulkopuolella eikä yhdistyksellä ole juuri tuloja, joilla jäsenille voisi järjestää jotain erityistä. Entä kuinka saada nämä ihmiset maksamaan jäsenmaksunsa uudelleen ja jatkamaan jäsenyyttään? Vapaaehtoisuuden kannalta olisikin tärkeää aktivoida näitä jäseneksi liittyneitä jollain lailla, sillä selvästikin he ovat toiminnasta kiinnostuneita lahjoittaessaan viisi euroa yhdistyksen käyttöön.

Jäsenhankinta on ollut Käpylän kulttuuriyhdistykselle alusta alkaen hyvin haastavaa. Lähinnä mahdollisuutta liittyä jäseneksi ja tulla mukaan toimintaan ei ole markkinoitu

tarpeeksi. Myös vapaaehtoisten rekrytointi kannattaisi aloittaa jäsenhankinnalla. Yhdistykseen liittyminen on suositeltavaa tehdä helpoksi (Karreinen, Halonen, Tennilä, 2010, 44) ja siihen Käpylän kulttuuriyhdistys onkin pyrkinyt: tapahtumissa voi täyttää lyhyen henkilötietolomakkeen tai lähettää tiedot sähköpostilla ja maksaa käteisellä tai myöhemmin tilille. Sen sijaan yhdistyksen jäseneksi liittymismahdollisuuksia ei olla juurikaan tiedotettu. Facebookia tehokkaampi tapa saattaa olla Käpylässä ilmoitustaulutiedottaminen ja henkilökohtaisen kontaktin ottaminen käpyläläisiin.

Kumpula-Toukola kylätilayhdistyksellä on noin 500 jäsentä, mutta jäsenrekisteriä ei käytetä talkoolaisrekrytointiin. Länsi-Vantaan Rockmusiikkiyhdistyksellä ei puolestaan ole jäseniä hallituksen lisäksi. Kumpulan kyläjuhlien talkoolaisrekrytointia markkinoidaan lähes 400 osoitteen sähköpostilistan, paikallislehden sekä ilmoitustaulujen kautta. Myös Facebookia käytetään, mutta se ei Vantäsen mukaan ole tuonut kovin paljon talkoolaisia. Kumpulan kyläjuhlille yritetään saada talkoolaisia myös tuttavapiiristä ja naapurustosta. Lisäksi yhdistys pitää reilusti ennen juhlia suuren ideointi- ja rekrytointikokouksen, jonne kaikki kiinnostuneet saavat tulla. (H2.)

Se on näiden minun sähköpostilistojen ja niiden kokousten ja tuon paikallislehden kautta, kyllä aina ennen juhlapäivää noinkin paljon (talkoolaisia) löytyy. Toisaalta voisi ehkä rekrytoida vielä henkilökohtaisemmin. (H2)

Yhteistyö muiden vastaavien tai paikallisten yhteisöjen kanssa voi auttaa myös jäsenhankinnassa (Karreinen ym. 2010, 25-27). Käpylän kulttuuriyhdistys on pyrkinyt avaamaan yhteistyötä useiden eri organisaatioiden kanssa, kuten Käpylän klubin toimijat, Käpylä seura, Park-Hotel sekä muutama pienehkö lähialueen yritys. Ehkä avattu keskusteluyhteys tuo myös uusia jäseniä ja lisää tietoisuutta mahdollisuuksista liittyä jäseneksi ja osallistua Kyläjuhlien sekä elojuhlien tuotantoprosesseihin.

Mikä motivoi vapaaehtoistyöntekijää? Mitkä olisivat ne tavat, joilla käpyläläiset saataisiin kiinnostumaan tapahtuman yhteisestä tekemisestä. Yhdistys ei vaadi talkoolaisilta kovin suuria panoksia tai edes kovin monen tunnin sitoutumista kerrallaan. Motivoinnissa onkin olennaista miettiä kohderyhmää. Onko potentiaalinen vapaaehtoinen halukas enemmänkin saamaan kuin antamaan? Kaipaako hän jatkuvuutta vai etsiikö hän jotain uutta? Onko hänelle tärkeää yhteenkuuluvuus vai haluaako hän

säilyttää etäisyyden muihin? Onko hän tekijä vai pohdiskelija? (Vapaaehtoisuuden timanttimalli, Yeung, 2005 ref. Karreinen ym. 2010, 35-38.)

Talkoolaista voi siis motivoida esimerkiksi omien uusien kontaktien luominen festivaalilla tai uuden oppiminen ja kokemuksen hankkiminen, jolloin hän saa itselleen jotain. Akselin toisessa päässä on antamisen motiivi, jolloin esimerkiksi halu luoda alueelle kulttuuritoimintaa kaikkien ulottuville nousee tärkeämmäksi. Jatkuvuutta etsivä talkoolainen olisi hyvä saada yhdistyksen aktiiviseksi jäseneksi jo suunnittelu- ja toteutusvaiheessa, jolloin hänestä tulee luonnollinen osa tuotantoryhmää. Uuden etsijälle puolestaan kannattaa tarjota mahdollisimman paljon erilaisia mahdollisuuksia osallistua ja tarjota joka vuosi jotain uutta tekemistä. Yhteenkuuluvuutta kaipaavat talkoolaiset tarvitsevat ehkä enemmän kannustusta ja kiitosta kuin sellaiset, jotka haluavat mieluummin säilyttää etäisyyttä muihin. Tekijöille kannattaa yrittää löytää tekemistä, kuten rakennus ja purku, järjestyksenvälitys tai olutmyynti kun taas pohdiskelija sopii paremmin esimerkiksi markkinointi- tai suunnittelutehtäviin.

Motivaation tunnistaminen voi olla vaikeaa, jos talkoolainen ei osaa itse tuoda esille omia lähtökohtiaan. Siksi kuunteleminen on tärkeää sekä ennen tapahtumaa että sen jälkeenkin. Ainakin itse kokisin sen palkitsevana varsinkin, jos se johtaa jonkinlaisiin toimenpiteisiin. Esimerkiksi Via Crucis näyttäytyy mahdollisuutena päästä teatteritoimintaan mukaan eikä talkoolaisilta vaadita erityisosaamista (H1). Via Crucis -tapahtumassa siis talkoolaisuus voi antaa mahdollisuuden edetä harrastuksessa tai jopa avata mahdollisuuksia aloittaa uraa teatterimaailmassa. Tässä motivaatio lähtee saamisen motiivista.

Vapaaehtoistehtävien paketointi helpottaa myös osallistumista. On helpompaa lähteä mukaan, kun tietää, mitä odotetaan. Paketointi siis määrittelee, mitä vapaaehtoiselta odotetaan, kuinka paljon hänen aikaansa vaaditaan ja tarkka kuvaus ja ohjeistus siitä, mitä tehtävä pitää sisällään. (Karreinen ym. 2010, 12-14.) Tämä vaihe toteutuikin hyvin vuoden 2012 kyläjuhlissa, mutta jostain syystä olutmyyntiä lukuun ottamatta oli vaikea löytää innokkaita henkilöitä tehtäviin. Olennaista onkin rekrytoida oikea henkilö oikeaan tehtävään (Karreinen ym. 2010, 44). Esimerkiksi järjestyksenvälitykseksi ei välttämättä sovi juuri 18 vuotta täyttänyt nuorukainen, joka on kiinnostunut enemmän

musiikista ja bändeistä kuin järjestyksen ylläpidosta. Vaatii myös omanlaistaan rohkeutta puuttua ihmisten tekemisiin, jos järjestyksenvalvonnasta ei ole kokemusta.

Myös rekrytointi-illasta voisi olla apua jäsenhankintaan ja vapaaehtoisrekrytointiin. Vuoden 2013 elojuhlajärjestelyitä varten yritettiin järjestää Kumpulan tapaan mahdollisimman suuri suunnittelukokous, jonne kaikkien oli tarkoitus tuntea itsensä tervetulleeksi. Suunnittelukokoukseen ei kuitenkaan tullut ketään tuotantoryhmän ulkopuolisia henkilöitä, joten talkoolaisia sitä kautta ei ainakaan tänä vuonna onnistuttu hankkimaan. Syitä, miksi kokous ei kerännyt paikalle väkeä on vaikea tietää. Tuskin kuitenkaan huono sää voi noin kahtakymmentä Facebook-tapahtumaan ilmoittautunutta estää saapumasta paikalle.

4.5 Talkoolaisten sitouttaminen

On yleistä, että talkooporukkaan on ilmoittautunut suureltakin tuntuva joukko ihmisiä, mutta vain osa heistä todellisuudessa saapuu paikalle. Ainakin kyläjuhlilla 2012 talkooväkeä verotti erilaiset sairastumiset ja kiireelliset menot. Joskus kysymys voi olla kuitenkin siitä, että jokin mukavampi tekeminen voitti talkootyön. Toinen ongelma on jo kerran talkoissa olleen työntekijän saaminen tulemaan uudestaan. Käpylän kyläjuhlilla talkoolaisten vaihtuvuus on ollut melko suurta.

Palkitseminen on yksi tärkeä osa talkoolaisten sitouttamista. Kuitenkin rahaa on käytössä vain rajoitettu määrä, joten palkoista ei voida edes puhua. Pienienkin palkkojen maksamisesta koituu yhdistykselle niin suuria kuluja, ettei sellainen ole mahdollista. Mikä siis olisi sopiva palkkio ja kiitos tapahtumalle aikaansa sijoittavalle talkoolaiselle? Osa festivaaleista tarjoaa vapaaehtoisilleen ilmaisliput, festivaalin oheistuotteita, työvaatteet (T-paita), päätösjuhlat, matkakulukorvauksia ja/tai ruokailun paikanpäällä (Iso-Aho 2011, 31-32), mutta Käpylän kulttuuriyhdistyksellä on nykyään käytännössä mahdollista tarjota vain ruokailu. Tarjoilukaan ei ole sen erikoisempi kuin kasvisruokaa, kahvia, makeisia ja virvokkeita backstage-teltassa.

Louhela Jam -festivaalilla palkkioksi saa virvokkeita ja ruokaa. Via Crucis -tapahtumassa tuotantoyhtiö on huomannut talkoolaisista huolehtimisen merkityksen. Erähalme kokee olennaisen tärkeänä vetovoimatekijänä hyvän tunnelman: talkoolai-

sia ei saa painostaa tekemään jotain, mitä he eivät halua eikä heiltä saa vaatia enempää kuin he ovat halukkaita antamaan. Ei ole mitenkään tarkoituksenmukaista, että kaikki talkoolaiset esimerkiksi tekisivät yhtä paljon töitä. Via Crucis - tapahtumassa talkoolaisia pidettiin aikaisemmin ”vain vapaaehtoisina”, mutta pian huomattiin, että huolehtimalla talkoolaisista paremmin saadaan heidät tulemaan taas uudestaan. (H1.) Myös Kumpulan kyläjuhlilla talkoolaisille tarjoillaan ruokaa ja juomaa (H2), eli mitään ihmekonstia ei palkitsemisessa taida olla.

Se miten me motivoimme niitä (talkoolaisia) on (--) että me pidetään niistä huolta aina ja pidetään niihin yhteyttä kokoajan. Aiemmin niin ei tehty ja ajateltiin vain että ne on vapaaehtoisia, et ei niillä niin väliä, niin ei ne tulleet enää seuraavina vuosina. Oikeasti se menee niin, että ne vapaaehtoiset on niitä tärkeimpiä. (H1)

Käpylän kulttuuriyhdistyksen hallituslaiset ovat pyrkineet tekemään talkoolaisten olon mukavaksi. Ruokaa on tarjolla ja kaikki vähänkään pidempiä päiviä tekevät pääsevät syömään yhden tai kaksi kertaa päivän aikana. Talkoolaisia pyritään kiittämään hartaasti ja heitä pidetään tärkeinä, mutta ehkä tuotantoryhmä on tapahtumapäivinä niin kiireinen, ettei talkoolaisia kuitenkaan huomioida tarpeeksi.

Yksi tapa saada talkoolaiset sitoutumaan olisi saada heidät kokemaan yhteenkuuluvuutta. Käpyläläisyys merkitsee monelle yhteisön tuntemista ja siihen kuulumista. Yhteisten asioiden eteen nähdään vaivaa yhdessä. Suuri osa ihmisistä tuntee toisensa, mikä on yleensä tyypillisempää kyläyhteisöille esimerkiksi maalla kuin kaupunkilähiöissä. Kumpulassa yksi tärkeimpiä vapaaehtoistyön motivaattoreita onkin juuri paikallisuus. Väsenten toteaa, ettei muista kaupunginosista talkoolaisia juuri tule.

4.6 Keitä talkoolaiset ovat?

Käpylän kulttuuriyhdistyksen järjestämien kylä- ja elojuhlien talkoolaiset ovat suurimmaksi osaksi yhdistyksen aktiivien tuttavina monien pienten tapahtumien tapaan. Käpyläläisyys ei ole ollut syynä osallistumiseen kovinkaan suuressa määrin vaan talkoolaisia on tullut myös pitkälti Käpylän ulkopuolelta. Osa talkoolaisista on toki käpyläläisiä, sillä tuotantoryhmäkin on suurimmaksi osaksi Käpylästä. Kuitenkin syy tal-

koolaisuuteen tuntuu enemmän olevan oman ystävän tai tuttavan auttamista kuin tapahtuman paikallisuus tai tärkeys.

Louhela Jam -festivaalin talkoolaiset ovat myös suurelta osin järjestäjien tuttavvia, mutta mukaan päätyy usein myös esimerkiksi nuoria, jotka haluavat olla mukana ja tutustua ihmisiin. Lisäksi paikalle saapuu musiikkialan ammattilaisia ja harrastajia, joista on mukavaa olla festivaalilla ja autella siinä, missä voi. Länsi-Vantaan Rock-musiikkiyhdistys on suunnitellut ottavansa yhteyttä esimerkiksi Vaskivuoren lukioon ja pyrkii sieltä löytämään uusia kiinnostuneita. Tuotantoryhmän ikääntyessä myös tuttavapiiri ikääntyy, mutta tapahtuman halutaan säilyvän nuorekkaana. Festivaalilla ei ole kuitenkaan koettu talkoolaisista ikinä pulaa. (H1.)

Kumpula-Toukola kylätilayhdistyksen hallituksessa oli vuonna 2012 10 jäsentä eli maksimimäärä. Sama hallitus on ollut nyt kasassa muutaman vuoden ja luultavasti jatkaa vielä ainakin seuraavan kauden. Myös henkilökemiat vaikuttavat siihen, ketä talkoolaisiksi lähtee mukaan. Edellisen hallituksen aikana heidän tuttavapiirinsä oli aktiivisemmin mukana ja hallituksen vaihduttua saapui mukaan uuden hallituksen tuttuja. Noin 100 talkoolaista oli aikaisemminkin ollut mukana tekemässä juhlia, joten talkoolaiset ovat olleet tyytyväisiä. Kaikki eivät kuitenkaan tee aina samoja tehtäviä kuin aikaisemmin eli liikkumavaraa on. (Väntänen 2013). Tämä on omiaan luomaan hyvää talkoohenkeä.

Käpylän kulttuuriyhdistys ei varmasti keksisi 130-180 talkoolaiselle tekemistä, mutta Västistä arveluttaisi lähteä uudestaan tekemään juhlia vain 130 talkoolaisen voimin. Määrä on mielestäni hurja, mutta vuoden 2012 Kumpulan kyläjuhlatkin oli laajin tähän mennessä järjestetty Kumpulan kyläjuhlat -festivaali. Käpylän kyläjuhlille riittäisi varmasti noin 50 talkoolaista. Elojuhlille tekijöitä tarvittaisiin ehkä parikymmentä. Nämä erot kertovat mielestäni paljon näiden kahden naapurifestivaalin toiminnallisista eroista, mutta toisaalta ovathan tapahtumien juuret aivan erilaisissa tavoitteissa.

Via Cruciksen talkoolaiset ovat useimmiten näyttämötaiteista kiinnostuneita ihmisiä. Talkoolaiset toimivat esimerkiksi näyttelijöinä, kansanjoukoissa, puvustuksessa sekä cateringissa. Talkoolaisilla on mahdollisuus edetä ja ohjaaja onkin perustanut näy-

telmäkerhon, jossa asiasta voi oppia lisää. Osa talkoolaisista on päässyt tekemään jopa puherooleja.

5 TALOUDELLISET RESURSSIT

Vahvuudet Festivaalin vakiintunut asema Festivaali saa helposti näkyvyyttä Paljon kävijöitä	Heikkoudet Ilmaistapahtuma (ei kaupallista arvoa) Ei vakituisia tulonlähteitä
Uhkat Kaupungin tuen pieneneminen Yritykset minimoivat kuluja (eivät tue)	Mahdollisuudet Sponsoritoimintaa voidaan kehittää Tulon lähteitä voidaan löytää lisää Kuluja voidaan karsia

Kuvio 3: SWOT –analyysi Käpylän kulttuuriyhdistyksen taloudellisista resursseista

Kaikki hinnat nousevat jatkuvasti suhteettoman paljon verrattuna pienen festivaalin tulonmuodostukseen. Myös tukien osuus budjetista on pienentynyt. Vuonna 2010 Käpylän kulttuuriyhdistys sai Helsingin kaupungin kulttuurikeskukselta (KulKe) kaksi-päiväisiä kyläjuhlia varten 20 000 euroa. Vuonna 2012 samaa tapahtumaa varten yhdistys sai KulKe:lta vain 12 000 euroa. Hintojen nousu on pakottanut nostamaan myös esimerkiksi ruokamyyntipaikkojen hintoja kahdellasadalla eurolla vuodesta 2010, mistä yhdistys sai hieman negatiivista palautetta vaikka myyjät sen lopulta ymmärsivät. Sen sijaan esimerkiksi kirpputoripaikan hintaa ei olla haluttu korottaa 15 eurosta ylöspäin. Erilaisia paikkavuokria perittiin pieniltä ja isommilta yrityksiltä enemmän kuin koskaan ja sponsorihankintaa tehostettiin huomattavasti vuonna 2012.

Yhdistyksissä tavoitellaan yleensä nollatulosta, mutta todellisuudessa toiminnan turvaamiseksi yhdistyksellä kannattaa olla ainakin pieni pääoma, jolla turvataan yhdistyksen toiminta seuraavalla kaudella (Vesala 2009, 17.) Esimerkiksi pankin palvelumaksut sekä muut organisaation aiheuttamat kulut on katettava yhdistyksen varoin myös silloin kun toiminta ei ole muuten aktiivista.

Suomessa kulttuuritoiminnan rahoitus tulee yleensä useista eri lähteistä, joista julkinen tuki, Helsingissä esimerkiksi Kulttuurikeskuksen myöntämät avustukset, muodostaa suurimman ja näin ollen tärkeimmän tulonlähteen. Muita rahoituslähteitä ovat esimerkiksi tulorahoitus sekä sponsoritoiminta. (Vesala 2009, 21.) Julkisen tuen, tulorahoituksen ja sponsoritoiminnan voidaan ajatella jakautuva siten, että julkinen tuki muodostaa toiminnan pohjan, tulorahoituksella voi julkisen tuen pienetessä korjata tilannetta ja sponsoritoiminnan avulla toimintaa voidaan kehittää (Vesala 2009, 23).

5.1 Tulot ja menot

Käpylän kulttuuriyhdistyksen tulot muodostuivat vuonna 2012 seuraavasti: Kaupungin tuki (n. 50 %), Oulunkylän seurakunnan avustus, myyntipaikkavuokrat sekä kirpputori festivaalilla, olutmyynti festivaalilla, sponsoritulot sekä jäsenmaksut. Suurimpia menoeriä olivat puolestaan äänentoisto ja lavat (n. 30 %), artistit, sähkö, aidat, teltat, käymälät, roska-astiat ynnä muut kuljetuksineen sekä aluevuokrat. Lisäksi kustannuksia aiheutti esimerkiksi artistien ja talkoolaisten catering, ensiapu, luvat sekä painomateriaali. Tapahtuma teetti tappiota joitakin satoja euroja, mutta hallitus oli varautunut vielä huonompaan tulokseen.

Kaupungin tuki muodostaa siis tärkeimmän ja suurimman yksittäisen tulonlähteen, mutta sen suuruuteen ei juuri voi vaikuttaa. Sen takia olisi tärkeää kehittää muuta tulonhankintaa, jotta tapahtumien tekeminen ei olisi riippuvaista pelkästään KulKe:n jonkin vuotisesta politiikasta. Vuonna 2012 oman rahoituksen osuus oli yli puolet budjetista, mikä on jo erittäin hyvää kehitystä, sillä aikaisemmin KulKe:n tuki on kattanut budjetista huomattavasti suuremman osan.

Kumpulan kyläjuhlien tärkein yksittäinen tulonlähde on Käpylän juhlien tapaan KulKe:n tuki. Lisäksi tapahtumaesitteeseen painetaan noin kymmenen yhteistyökumppanin ja sponsorin logo, mistä tapahtuma saa taloudellista helpotusta. Olutmyynti on myös melko suuri tulonlähde tapahtumalle. Tapana on myös ollut järjestää ruokamyynti omasta takaa, jolloin kaikki tulo tulee suoraan festivaalille. Oman rahoituksen osuus on pieni, sillä alueelle ei ole haluttu kaupallisia toimijoita kovinkaan näkyvästi. (H2.)

Olemme päättäneet pitää ruuan myynnin omissa näpeissä siitä syystä, että sillä se juhla rahoitetaan käytännössä. Meillä on erittäin hyvä sopimus lihatukun kanssa (--) ja sitten tietenkin se olutmyyntisopimus yrittäjän kanssa on se toinen tulonlähde. Ruuan myynti (--) on se seuraavaksi suurin. (H2)

Kumpulassa tuloja olennaisempi ohjenuora onkin jo pitkään ollut pienet menot. Vän-
tänen toteaa, että festivaali on vienyt kerjäämisen niin pitkälle kuin sen vain voi. Kä-
pylän kulttuuriyhdistykselle se on vierasta ja siksi kulujen karsiminen on ollut haasta-
vaa. Rahoituksen hankkiminen on ollut menojen karsimista tärkeämpää. Kumpulan
kyläjuhlilla yhdellekään artistille tai työntekijälle ei makseta palkkioita tai palkkoja kun
taas Käpylässä on pyritty maksamaan ainakin esiintyjille edes jonkinlainen korvaus
paikalle tulemisesta. Summat ovat kuitenkin pieniä ja useimmiten kattavat vain artis-
tin omat kulut. Toisaalta työntekijöille palkkioita on maksettu vähenevässä määrin.

Louhela Jam -festivaalin tärkein tulonlähde on Vantaan kaupungin Myyrmäen alue-
toimikunnan tuki. Tämäkin festivaali on siis kaupungin tuista riippuvainen. Joinain
vuosina yhdistys on saanut pieniä summia Uudenmaan taidetoimikunnalta. Jotkin
paikalliset yritykset tukevat tapahtumaa, mutta summat eivät ole kovin suuria. Myös
Louhela Jam -tapahtumassa siis pienet kulut ovat suuria tuloja olennaisempia. Ta-
pahtuma onkin haluttu pitää pienenä. Massiivisia rakenteita ei ole tarkoitus pystyttää,
sillä tapahtuman kantava ajatus on musiikin lisäksi mukava pikniktapahtuman tun-
nelma. Esimerkiksi anniskelua ei alueelle ole järjestetty vaan tapahtuma-alueella on
oltava omavarainen. (H1)

Käpylän kulttuuriyhdistyksen tapahtumista ollaan pyritty tekemään näyttäviä. Kustan-
nuksia aiheuttaa monenlaiset rakenteet, kuten lavat, aidat ja teltat. Rakenteista ai-
heutuvia kuluja voisi ehkä pienentää, mutta toisaalta esimerkiksi kunnolliset lavat on
koettu tärkeiksi. Elojuhlien kuluja on ehkä helpompi karsia, sillä esimerkiksi päätös
siitä, ettei alueelle rakenneta anniskelualueita vähentää huomattavasti erilaisten ra-
kenteiden vuokraamista. Kyläjuhlilla anniskelualue on kuitenkin tuonut enemmän tu-
loja kuin menoja, joten sen rakentaminen on kannattavaa. Rakenteiden keventämi-
sellä voisi kuitenkin saada jonkinlaista säästöä aikaan.

Via Crucis -tapahtuma saa rahoituksensa Helsingin kaupungilta, Helsingin, Espoon ja
Vantaan seurakuntayhtymiltä, ortodoksiselta seurakunnalta sekä tuomiokirkkoseura-

kunnilta. Vaikka tapahtuma siis ei ole varsinaisesti uskonnollinen, on moni aikaisemmin sitä tukenut yritys vetäytynyt pois, sillä yrityksissä on päätetty, ettei uskonnollisia tapahtumia saa tukea. Seurakunnat ovat onneksi tulleet vastaan ja nostaneet omaa panostaan tapahtuman onnistumiseksi. (H1.)

Via Cruciksen tulot ovat pienentyneet joka vuosi, mikä saa organisaation punnitsemaan onnistumismahdollisuuksiaan aina uudelleen. Palkkakulujen lisäksi suuria menoeriä ovat tekniikka, lavat, sähkö sekä turvallisuus eli melko samankaltaisia kuin pienissä kaupunginosatapahtumissa. Helsingin keskusta-alueella järjestettävä keväinen tapahtuma vaatii myös paljon taloudellista varautumista. Esimerkiksi jos lunta sataa metrin verran edellisenä yönä, on organisaation tilattava paikalle lumityöt. Jos Helsingin energian tarjoama sähkö ei riitäkään, on paikalla oltava aggregaatti. (H1.)

Pluto Finlandin järjestämän Art Goes Kapakka -festivaali on tuotannoltaan ja taloudelliselta rakenteeltaan hyvin eri tyyppinen verrattuna esimerkiksi yhdistyksen ylläpitämään talkoohenkiseen toimintaan. Esimerkiksi se, että tuotantoryhmälle maksetaan palkkaa festivaalijärjestelyistä, vaikuttaa sekä tulojen hankkimiseen että varojen käyttämiseen. Palkat ja palkkiot ovat suuri meno erä Art Goes Kapakka -festivaalin budjetissa, mutta toisaalta työntekijöillä on mahdollista käyttää enemmän aikaa vaikkapa markkinointiin, jolloin sponsoreita on helpompi saada mukaan. Kirves kuitenkin toivoo, että markkinointiin olisi enemmänkin aikaa ja rahaa käytettäväksi. (H3.)

Summer of Struggle -festivaali on aivan toisesta ääripäästä verrattuna Art Goes Kapakkaan tai Via Crucikseen. Sitä järjestetään melkein nollabudjetilla täysin talkoohengessä. Summer of Struggle -tapahtuman pienet rakenteet mahdollistaa sen pienet kulut. Esimerkiksi aluevuokra on kohtuullinen ja siihen sisältyy sähkö, joka voisi aiheuttaa yllättävän suuria kuluja pienellekin tapahtumalle. Kenellekään ei makseta palkkaa, lukuun ottamatta pieniä artisteille suunnattuja matkakuluja, jotka maksetaan, jos rahaa jää. Ystävien apua käytetään siinä, missä voidaan ja yhdistys on sijoittanut omiin edullisiin katoksiin, joista artistit saavat suojaa tapahtuma-aikana eli teltoja ja katoksia ei tarvitse tällöin vuokrata. (H4.)

5.2 Sponsorointi ja oman rahoituksen hankkiminen

Käpylän kulttuuriyhdistys ei ole yrittänyt hakea KulKe:n lisäksi muuta rahoitusta esimerkiksi säätiöiltä tai rahastoilta. Ilmeisesti tämäntyyppiset ilmaistapahtumat eivät ainakaan kovin suuria summia rahastoilta saa, mutta toisinaan jotain on jaettukin. Haastattelujeni perusteella ainakin Louhela Jam, Kumpulan kyläjuhlat sekä Summer of Struggle ovat saaneet pieniä avustuksia myös säätiöiltä. Hakemuksia kannattaisi lähettää, sillä mitään hävittävää siinä ei ole. Yleensä, jos rahaa tulee jostain suunniteltua enemmän, voidaan työtunteja vähentää kun jonkin asian hankkiminen muuttuu helpommaksi kun siihen on käytössä budjetti.

Rahan saaminen osoittautuu usein kulttuuritoimijan haasteeksi. Lisärahoituksen saaminen onkin kynnyskysymys, sillä julkinen rahoitus turvaa useimmiten vain toimijan perustoimintaa. (Vesala 2009, 14.) Käpylän kulttuuriyhdistys hakee vuosittain kohderahoituksia tapahtumille ja tapahtumasta jäävällä ylijäämällä katetaan loppuvuoden juoksevia kuluja. Kaupungin tuki ei kuitenkaan yksinään riitä kattamaan kaikkia tapahtuman kuluja, joten esimerkiksi sponsoritoiminnan kehittäminen on jokseenkin tehokas tapa hankkia lisärahoitusta.

Vaikka rahoituslähteiden pilkkoontuminen aiheuttaa useimmiten runsaasti työtä organisaatiolle, kannattaa työ kuitenkin tehdä. Rahoituksen hankkiminen eri lähteistä tekee organisaatiosta vahvemman, sillä se ei näin ole riippuvainen vain yhdestä lähteestä. (Vesala 2009, 21.) Varsinkin silloin kun organisaation toiminta ei itsessään tuota organisaatiolle rahaa, on talouden vakauttamiseksi järkevää pyrkiä ylläpitämään useita rahoituskanavia. Suurin osa kaupunkitapahtumista on kävijöille ilmaisia jolloin organisaatio ei saa lipputuloja.

Art Goes Kapakan tärkein tulonlähde on sponsorit. Yhteistyötä tehdään esimerkiksi virvokevalmistajien kanssa ja vastineeksi taloudellisesta panoksesta sponsori saa näkyvyyttä tapahtumassa. Koska festivaali järjestetään pääosin ravintoloissa, on panimoyrityksellä oivallinen tilaisuus päästä esittelemään tuotteitaan tapahtuman asiakkaille. Myös ravintolat maksavat osallistumismaksun tapahtumajärjestäjälle, mutta osallistumismaksuilla pystytään kattamaan vain osa artistien tuomista kuluista. Vasti-

neeksi ravintolat saavat kuitenkin tapahtumaviikolla runsaasti asiakkaita sekä saavat omassa markkinoinnissaan tuoda esiin olevansa Art Goes Kapakka-ravintola. (H3.)

Art Goes Kapakan sponsorit ovat pysyneet jokseenkin samoina pitkään, mutta sponsorisuhteessa on keskustelu ollut tärkeää: jos sponsori ei ole ollut tyytyväinen, mietitään tapahtumajärjestäjän kanssa yhdessä, kuinka näkyvyyttä voitaisiin parantaa. Kirves toteaa budjetoivansa sponsorituotot joka vuosi tapahtuman tuloihin, mutta on kuitenkin varauduttava siihen, että tuotot eivät ole samanlaisia kuin edellisinä vuosina. (H3.)

Art Goes Kapakka -festivaalin ehdottomasti suurin menoerä on artistien palkat, sillä festivaali maksaa jokaiselle artistille Suomen Muusikkojen Liiton määrittämän palkan. Palkka on kaikille artisteille pääsääntöisesti sama. Näkyvyyden pitäisi olla toiseksi suurin menoerä, mutta Kirveestä tuntuu, ettei markkinointiin jää koskaan niin paljon rahaa kuin hän toivoisi. Hän toteaa sen olevan kuitenkin heistä itsestään kiinni.

Me tehtäisiin paljon näyttävämpää, parempaa kaupunkikulttuuria ja ohjelmasisältöä, jos meillä olisi paremmat resurssit. Se on tietysti meistä itsestämme kiinni, koska joka vuosi syksyllä meillä pitäisi olla hirveä markkinointikoneisto päällä, että me saataisiin enemmän sponsoreita mukaan. Sen pitäisi olla selkeä automaatio meille, että nyt me kehitetään paketteja niille ja myydään. (H3)

Sponsorointi on yksi asia, johon Käpylän kulttuuriyhdistyksen tulisi panostaa. Se vaatisi kuitenkin paljon myyntityötä jo hyvissä ajoin ennen festivaaleja, johon taas tuotantoryhmän jäsenillä ei tunnu olevan riittävästi aikaa. Myös tapahtuman markkinointiin pitäisi käyttää enemmän aikaa, jotta se saisi runsaasti näkyvyyttä erilaisissa medioissa. Tällöin tapahtuma olisi mahdollisten sponsorienkin silmissä kiinnostavampi.

Siinä, missä julkista tukea hakevat organisaatiot kilpailevat rahasummista keskenään, myös liike-elämän edustajat valitsevat yleensä vain yhden sponsoroitavan kohteen. Kilpailu ei siis lopu julkisen tuen myötä: on osattava antaa parhaansa myös mahdollisille sponsoreille. Lisäksi esimerkiksi myyntipaikkoja vuokraavat tapahtumaorganisaatiot joutuvat osoittamaan, että juuri tästä tapahtumasta paikka kannattaa varata. (Vesala 2009, 26.)

Summer of Struggle -festivaalin tulot ovat pienet ja KulKe:n antama tuki on hyvin pieni verrattuna muihin vertailemiini tapahtumiin, jotka KulKe:n tukea ovat hakeneet. Järjestäjät ovat kuitenkin hakeneet tukea myös esimerkiksi Svenska kulturfonden - säätiöltä ja saaneetkin sitä. Lisäksi tapahtuma hankkii varoja järjestämällä erilaisia klubeja, joiden järjestävälle osapuolelle kuuluvat lipputulot menevät festivaalin järjestämiseen. Myös T-paitoja painatettiin myyntiin sekä yhdistykseen saa liittyä kannatusjäseneksi, jolloin yhdistykselle voi maksaa haluamansa summan rahaa (noin 50 euroa). Sponsorisuhteista yhdistys ei kuitenkaan haaveile, sillä tapahtuma on niin pieni, ettei sillä ole tarjota tarpeeksi suurta näkyvyyttä. (H4.)

Mutta se (kannatusjäsenten tai sponsorien hankkiminen) perustuu ihan vaan siihen yritysten hyväntahtoisuuteen. Ei se, et ne saa meidän nettisivuille jonkun bannerin lisää niiden myyntiä ollenkaan. (H4)

Yhdistys voi harjoittaa vähäistä elinkeinotoimintaa, jos se tukee sen varsinaista toimintaa. Tämä tarkoittaa sitä, että elinkeinotoiminnan tulosta ei jaeta elinkeinoharjoittajalle. Tulos käytetään yhdistyksen varsinaisen toiminnan edistämiseksi. (Vesala 2009, 18.) Esimerkiksi Käpylän kulttuuriyhdistys vuokraa eri hintaisia myyntipaikkoja tapahtuman ajaksi tapahtuma-alueelle ja siitä saatu tulo käytetään suoraan tapahtuman kulujen kattamiseksi. Käpylän kyläjuhlien ja elojuhlien tuottaminen on osa yhdistyksen varsinaista toimintaa.

5.3 Yhteistyö

Vahvuudet Organisaation joustavuus	Heikkoudet Tapahtuman pieni kaupallinen potentiaali Resurssit yhteistyön suunnitteluun, luomiseen ja ylläpitämiseen vähäiset
Uhkat Yhteistyökumppanin resurssien puute Yhteistyötahot eivät sitoudu	Mahdollisuudet Kehittämismahdollisuuksia Taloudellisten resurssien lisääminen yhteistyön avulla

Kuvio 4: SWOT –analyysi Käpylän kulttuuriyhdistyksen yhteistyöstä resurssina

Yksi kulttuuritoimijoiden suurimpia ongelmia yhteistyön luomiseksi on henkilöresurssien vähäinen määrä sekä ammattitaidon puute. Vaikka sopimukset olisi tehty, ei silti tarkoita, että yhteistyö olisi sujuvaa ja toimivaa. Myös yhteistyökumppanin resurssit voivat olla riittämättömät ja näin ollen sitoutumisessa voi esiintyä ongelmia molemmin puolin. (Vesala 2009, 13.)

Käpylän kulttuuriyhdistys on tehnyt yhteistyötä muutaman eri tahon kanssa viime vuosina. Näistä näkyvintä on ollut Park Hotellin ravintolassa toteutetut klubit talvella 2011-2012. Yhdistys hankki esiintyjät ja markkinoi tapahtumat, mitä vastaan Park maksoi esiintyjän palkkion sekä tarjosi tilat klubille. Yhteistyö käynnistettiin elojuhlien 2011 aikana, jolloin Park tarjosi asiakkailleen muun muassa grillattua porsasta elojuhlan kunniaksi. Yhteistyö kuitenkin tyrehtyi klubien jälkeen johtuen osittain osapuolten tyytymättömyydestä toisiinsa tai ehkä odotukset olivat erilaisia siitä, millaisia tapahtumia tuotetaan.

Toinen tärkeänä pidetty yhteistyökuvio syntyi Pelastakaa Lapset ry:n Käpylässä sijaitsevan toimipisteen Tiukulan kanssa. Tiukula on ollut mukana järjestämässä kulttuuriyhdistyksen tapahtumiin ohjelmaa lapsille. Heidän resurssinsa ovat kuitenkin

olleet niin rajallisia, ettei yhteistyö ollut enää kummankaan osapuolen kannalta miellyttävää. Yhteistyötä kummankaan kumppanin kanssa ei ole virallisesti päätetty, mutta yhteistä toimintaa ei ole oikeastaan viimeaikoina ollut.

Länsi-Vantaan Rockmusiikkiyhdistys on verkostoitunut pieneksi toimijaksi hyvin. Yhdistys tekee monipuolista yhteistyötä erilaisten toimijoiden kanssa. Taloudellisesti merkittävin yhteistyökumppani on äänentoistoon ja studiotoimintaan erikoistunut Äänivallila Oy, joka toimittaa festivaalialueelle lavatekniikkaa sekä ammattitaitoisia työntekijöitä. Yhteistyö on sujunut hyvin ja yritys on kokenut mielekkääksi ryhtyä yhteistyöhön vuosi toisensa jälkeen. Bar Cafe Luna puolestaan toimittaa alueen Backstageille virvokkeita. Kiitokseksi he saavat ravintolan täyteen klubivieraita festivaalin aikana sekä muutaman kerran vuodessa festivaalin lisäksi. Paikallinen lähikauppa on antanut artisteille sekä työntekijöille ruokaa, mutta tämä yhteistyömuoto on muuttunut molemmille osapuolille ajan myötä jokseenkin epämiellyttäväksi. Yhdistys on myös saanut lihoja backstagen grilliin eräältä lihavalmistajalta. (H1.) Erähalme on miettinyt, kuinka yhteistyötä ja sponsoritoimintaa voisi kehittää. Hän toteaa, että pitäisi kutsua henkilökohtaisesti sponsoreiden edustajia tapahtumiin, joita Länsi-Vantaan Rockmusiikkiyhdistys järjestää.

Kumpulan kyläjuhlilla ei varsinaisesti ole yhteistyökumppaneita. Järjestäjä kokee, ettei alueella ole esimerkiksi sellaisia yrityksiä, joiden kanssa yhteistyö olisi hyödyllistä kummallekaan osapuolelle. (H2.) Kumpulan kyläjuhlilla kumpulalaisuus näyttelee niin suurta osaa, ettei kaupunginosan rajoja ilmeisesti olla haluttu ylittää.

Art Goes Kapakka -tapahtuman ohjelmistoon kuuluu Tiede on taidetta -luentosarja, joka on tehty yhteistyökumppaneiden kanssa alusta loppuun yhteistyössä. Art Goes Kapakka järjestää lähinnä puitteet luentosarjalle ja yhteistyökumppanit toteuttavat pääosin sisällön, mutta tärkeimmät päätökset tehdään saman pöydän ääressä. Yhteistyökumppanit saavat tällöin hyvää näkyvyyttä ja pystyvät tuomaan tieteen rennompaan ja lähestyttävämpään ympäristöön. (H3.)

Millaisesta yhteistyöstä Käpylän kulttuuriyhdistykselle sitten olisi hyötyä? Lavatekniikka vie valtavan osan budjetista, mutta mitä yhdistyksellä olisi antaa vastineeksi?

Louhela Jameissa moni yhteistyö ja sponsorisuhde perustuu myös henkilökohtaisiin ystävyysuhteisiin, jolloin yhteistyöhalukkuus lähtee kumppanista itsestään.

Yhteistyön rakentaminen vie aikaa ja lisää kulttuuriorganisaation työmäärää aina suunnitteluvaiheesta toteutukseen ja suhteen jälkihoitoon. Sen takia organisaation on toimittava huolellisesti eikä kummallekaan osapuolelle saa jäädä epäselväksi, mistä todella sovitaan. Organisaation on osoitettava yhteistyökumppanille, että on saamisen ohella halukas myös antamaan jotain vastineeksi. (Vesala 2009, 30.)

Lastenohjelma ratkaistaan vuonna 2013 omin voimin, sillä hallitukseen on tullut mukin enemmän lasten ja nuorten kulttuurista kiinnostuneita henkilöitä. Klubipaikkaa yritetään hakea, mutta onko niille todella tarvetta ja kysyntää? Onko yhdistyksessä tai sen hallituksessa ketään, joka niitä haluaa järjestää?

6. JOHTOPÄÄTÖKSIÄ JA PARANNUSEHDOTUKSIA

Käpylän kulttuuriyhdistyksen toiminta on kehittynyt paljon muutaman viime vuoden aikana. Ammattituottajien jäädessä pois kuvioista on moni asia tuotannossakin muuttunut. Näistä rakenteellisista uudistuksista tuotantoryhmä on selvinnyt hienosti, mutta kehittämisvaraakin vielä löytyy. Tässä luvussa on joitakin opinnäytetyön teon yhteydessä kohonneita ehdotuksia, kuinka yhdistys voisi käytännössä parantaa resurssien käyttöä.

6.1. Yleisiä havaintoja organisaatioista

Mikään näistä tapahtumista ei tavoittele sinällään voittoa vaikka organisaatio tavoittelisikin. Jos tapahtumasta jää jotain yli, se menee yleensä seuraavan vuoden tapahtumaan. Ylijäämät ovat kuitenkin niin pieniä, että se voidaan katsoa organisaation selustan turvaamiseksi niillekin kausille kun esimerkiksi tuloja ei ole. Rahasta kuitenkin tuntuu olevan aina pulaa ja jos ylimääräistä rahaa saadaan, se käytetään tapahtuman parantamiseksi.

Suurin osa tapahtumista on myös perustettu alun perin jotain tiettyä tarkoitusta varten. Esimerkiksi Käpylän kyläjuhlat on järjestetty rahoittamaan kylätalohanketta Käpylään 90-luvun alussa. Kun tästä tavoitteesta tuli pian turha, jäi tapahtuma kuitenkin tärkeäksi alueelliseksi perinteeksi. Art Goes Kapakka -festivaalille tuli kysyntää 90-luvun puolivälissä, kun Helsinkiin perustettiin paljon ravintoloita ja lukuisat artistit tarvitsivat esiintymisareenoita (H3). Nyt elävä musiikki on ravintoloiden arkipäivää, mutta tapahtuma on silti tärkeä jokavuotinen perinne. Tapahtumilla on tavoitteita, mutta ne eivät siis enää välttämättä ole samat kuin tapahtumaa perustettaessa.

Taloudelliset resurssit määrittelevät hyvin paljon tapahtuman luonnetta. Kaikki osa-alueet vaikuttavat kuitenkin toisiinsa, joten yksistään rahalla ei saada aikaan onnistunutta tapahtumaa. Raha vaikuttaa esimerkiksi esiintyjiin, infrastruktuuriin sekä näkyvyyteen. Esimerkiksi artistit vaikuttaa kävijöihin sekä näkyvyyteen. Näkyvyys puolestaan houkuttelee sponsoreita, mikä tietää enemmän rahaa. Myös henkilökohtaiset suhteet vaikuttavat paljon: artisteja ja talkoolaisia hankitaan usein tuttavapiiristä. Kaikkien toimintojen takana on tuotantoryhmä, jonka osaaminen, kiinnostukset sekä ajankäyttö sanelevat rajat kaikille festivaalilla oleville toiminnoille.

Mielestäni oli erikoista huomata, että organisaation muodosta ja tapahtuman koosta tai tekotavoista riippumatta tuotantoryhmä oli aina noin kymmenen henkeä. Voidaan ajatella, että kymmenelle hengelle jaettuna pienemmässä tapahtumassa on vähemmän tekemistä tekijää kohden, mutta voi myös olla, että tehtävät ovat hyvin erilaisia. Erilaisten festivaalin rakennusmateriaalien hankkiminen alueelle voi olla aikaa vievää ja työlästä, jos rahaa ei ole käytettäväksi yhtään. Suurempien tapahtumien on helpompi saada sponsoreita, sillä ne näkyvät paremmin medioissa ja keräävät enemmän yleisöä. Kuitenkin sponsorihaikinta voi olla työlästä ja aikaa vievää myyntityötä.

Käpylän kulttuuriyhdistys sijoittuu haastattelemieni organisaatioiden välimaastoon, jossa budjetti on melko suuri, mutta esimerkiksi järjestävä osapuoli ei saa tapahtumalle sijoitetusta ajasta minkäänlaista taloudellista korvausta.

6.2 Talkoolaisten rekrytointi ja suhteiden ylläpito

Käpylän kulttuuriyhdistys on kompuroinut talkoolaispulassa, sillä asiaa ei olla järjestelmällisesti pyritty parantamaan. Erilaisia keinoja kasvattaa talkoolaisten määrää on kuitenkin lukuisia. Jonkun pitäisi vain kokeilla niitä.

Monet käpyläläiset ovat todenneet, että he olisivat tulleet talkoiisiin, jos olisivat tienneet mahdollisuudesta osallistua. Tiedotus on tapahtunut pääasiassa Facebookissa, mutta tulisiko yhteydenottojen olla henkilökohtaisempia? Sähköpostilistaa voisi kerätä yhdistyksen jäsenistä, edellisistä jäsenistä, aikaisemmin mukana olleista talkoolaisista sekä aktiiveista.

Sähköpostia ei kannata lähettää liian usein, korkeintaan kerran kuussa. Juhlien alla tiedotus voi olla hieman tiheämpää ja hiljaisena aikana taas huomattavasti vähäisempää. Sähköpostia ei mielestäni kannata lähettää, jos asia ei ole erityisen tärkeää, sillä jatkuva viestien lähettäminen voi olla vastaanottajasta ärsyttävää, jolloin kaikki yhdistyksen sähköposti voi alkaa siirtyä suoraan sähköpostin roskakoriin.

Nuoria ja innokkaita osallistujia voisi löytyä esimerkiksi Mäkelänrinteen lukiosta tai Käpylässä sijaitsevasta Yhtenäiskoulusta, jossa toimii lukio ja peruskoulu. Nuorille voisi tarjota järjestettäväksi juhlien yhteyteen jotain omaa kokonaisuutta, jolla voisivat rikastuttaa juhlien ohjelmatarjontaa. Kumpulan kyläjuhlien talkoolaishankinnassa tiedotuskanavana käytetään perinteisiä ilmoitustauluja ja sähkökaappeja. Näiden perusteella yhteyden ottoja on tullut järjestäjälle jopa kaupunginosan rajojen ulkopuolelta.

Jokaiselle mukana olleelle talkoolaiselle tulisi myös lähettää juhlien jälkeen kiitoskirje tai -sähköposti, jossa korostetaan mukana olon merkitystä. Se voisi esimerkiksi sisältää viestin ”ilman sinua tämä juhla ei olisi ollut mahdollinen”. En myöskään pitäisi huonona ajatuksena järjestää karonkka mukana olleille työntekijöille. Esimerkiksi juhlat Kumpulan kylätilassa, jossa Käpylän kulttuuriyhdistys saa järjestää tilaisuuksia, tai Park hotellin ravintolassa voisivat luoda lämminhenkisen tunnelman talkoolaisten keskuudessa. Tällainen juhla saattaisi lisätä yhteenkuuluvuuden tunnetta ja se voisi

jääda mieleen positiivisena kokemuksena ja kiitoksena isommista ja pienemmistä panoksista festivaalin hyväksi.

Jos talkoolaisia oli 2012 Käpylän kyläjuhlilla vajaat parikymmentä, kuinka saada heidät tulemaan uudelleen? Hallitusta ja muutamaa henkilöä lukuun ottamatta vaihtuvuus talkoolaisten riveissä on ollut liki 100 prosenttista. Kumpulassa paikallisuus ja osallistuminen on jo parin vuosikymmenen ajan saanut kaupunginosan asukkaat keran kahdessa vuodessa liikkeelle. Käpylän kylä- ja elojuhlilla tällaista talkooperinnettä ei ole ollut ja sen luomiseksi olisi tehtävä suuri työ. Talkoolaisten kiittäminen, muistaminen ja tiedon kerääminen onkin mielestäni olennaisen tärkeää. Talkoolaisista on pidettävä myös hyvää huolta juhlien ajan, mutta siihen yhdistys onkin pyrkinyt tarjoamalla ruokaa ja juomaa kaikille yli pari tuntia töitä tekeville.

Jäsenhankinnassa puolestaan olennaista on varsinkin uusien jäsenten huomiointi ja muistaminen. Jäseniä tulisi tiedottaa siitä, kuinka juhla järjestelyt etenevät ja näin saada heidät tuntemaan yhteenkuuluvuutta. Kun jäsenet liittyvät yhdistykseen olisi mielestäni parin viikon sisällä tärkeää lähettää heille liittymiskirje, jossa kiitetään liittymisestä ja kerrotaan mahdollisuuksista tulla toimintaan mukaan. Jäsenille pitäisi myös tarjota jotain etuja liittymisestä. Se on tietysti hankalaa yhdistykselle, jolla ei festivaalien lisäksi ole juuri muuta toimintaa. Kylä- ja elojuhlilla ollaan tyypillisesti järjestetty kirpputori, jossa yhden myyntipaikan hinta on 15 euroa. Voisiko yhdistys esimerkiksi tarjota pöydän ilmaiseksi jäsenille?

Lisäksi Käpylän kulttuuriyhdistys on ollut henkisesti mukana hankkeessa, jossa eräs Käpylässä sijaitseva entinen liiketila etsii vuokralaista. Tilaan ollaan suunniteltu toimistoja sekä yhteistilaa, jossa alueen eri toimijat voivat järjestää erilaista kulttuuritoimintaa. Tällä hetkellä (keväällä 2013) ei kuitenkaan ole vielä löydetty instanssia, joka tilasta ottaisi vetovastuun. Jos liiketilasta kuitenkin muotoutuu Käpyläläinen kylätila, voi myös Käpylän kulttuuriyhdistys osallistua sen toimintaan järjestämällä esimerkiksi draamatyöpajoja tai keskustelutilaisuuksia. Mahdollisten työpajojen osallistumismaksuista yhdistyksen jäsenet voisivat saada alennuksia.

Tärkeää talkoolaishankinnassa on siis osallistumismahdollisuuksien markkinointi monipuolisesti eri kanavissa, kuten Käpylä-lehdessä, ilmoitustauluilla ja sähkökaapeissa. Jäsenhankinta on hyvä markkinointikeino. Seuraavaksi otetaan kiinnostuneet vastaan lämpimästi ja tiedustellaan, mitä he haluaisivat tehdä. Jos mahdollista potentiaaliselle talkoolaiselle tarjotaan jotain tiettyä tehtävää, tietyinä ajankohtana. Joustavuus tulee muistaa, sillä kaikesta avusta on hyötyä.

Paikanpäällä talkoolaista kiitetään saapumisesta ja hänet ohjeistetaan huolellisesti työtehtäviin. Talkoolaisen tulee kokea olonsa mukavaksi eikä ketään saa patistaa työnteekoon. He eivät saa työstä palkkaa, jolloin heidän tulee tuntea auttavansa ja osallistuvansa. Talkoolaisille tarjoillaan ruoat ja kahvit. Heistä on pidettävä huolta ja ainakin pidemmissä vuoroissa tulee olla riittävästi taukoja.

Lopuksi talkoolaisia kiitetään uudestaan ja toivotaan, että he viihtyivät. Juhlan jälkeen heille olisi hyvä lähettää vielä kirje tai sähköposti, jossa kiitetään jälleen ja kerrotaan kuinka juhlat sujuivat. Kuukauden sisällä olisi mielestäni syytä järjestää karonkka, jonne kaikki osallistuneet kutsutaan. Varsinkin, jos juhlat eivät tee tappiota, olisi kiitos paikallaan.

Seuraavana vuonna voidaan markkinointi aloittaa edellisen vuoden talkoolaisista. Jos heistä on pidetty huolta ja heillä on ollut mukavaa, osa heistä tulee ehkä uudestaan. Markkinointia jatketaan jäsenistölle, sillä voidaan olettaa heidän olevan toiminnasta kiinnostuneita.

6.3 Menoista karsiminen on tärkeintä

Käpylän kulttuuriyhdistys on tullut pisteeseen, jossa rahaa on käytettävissä totuttuihin festivaalirakenteisiin liian vähän. On siis joko vähennettävä kuluja tai hankittava lisää tuloja. Ideaalitalanne olisi, jos voitaisiin tehdä molemmat. KulKe:n tuki pilkkoutuu yhä useammalle toimijalle, jolloin jaetut summat ovat pienempiä jokaista tukea hakevaa organisaatiota kohden. Myös yritysten into sponsoroida kulttuuria saattaa vähentyä entisestään tiukan taloustilanteen johdosta. Pienillä kulttuuritapahtumilla ei välttämättä katsota olevan myyntiä kasvattavaa näkyvyysarvoa.

Potentiaalisten sponsoreiden kiinnostuksen herättämiseksi tapahtumia tulisi markkinoida aktiivisesti paljon ennen tapahtumaa, tapahtuman aikana sekä sen jälkeen. Suuret yleisömäärät herättävät myös sponsoreiden huomiota, mutta mielestäni yleisömäärän kasvattaminen ei ole ilmaisen kaupunginosatapahtuman onnistumisen kannalta välttämättä hyvä ajatus. Suuret ihmismäärät ovat vaikeampia hallita eikä esimerkiksi turvallisuustoimenpiteitä yleensä ole suunniteltu kymmenille tuhansille kävijöille ja tapahtuma halutaan säilyttää kotoisana. Nimekkäät artistit kasvattavat yleisömääriä, mutta niiden hinta on usein niin suuri, ettei pienellä ilmaistapahtumalla ole niihin varaa. Tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, etteikö tapahtuman taiteellinen taso voisi olla korkealla.

Tämänhetkisiä sponsorointi- ja yhteistyösuhteita tulisi vaalia ja ylläpitää. Esimerkiksi HOK-Elannon Pohjolankadun Alepan kanssa tehtävä sponsoriyhteistyö on molemmille osapuolille mielekästä. Käpylän kyläjuhlien aikana myynti Pohjolankadun Alepassa on yksi Helsingin Alepojen vuoden suurimpia. Jos tapahtumaa ei tehdä, ei kyseinen Alepa kerää vuosittain niin suuria asiakasmääriä tapahtumapäivän tai -viikonlopun aikana. HOK-Elannon siis kannattaa tukea tapahtumaa. Oulunkylän seurakunnan kanssa tehtävä yhteistyö puolestaan on monitahoista ja sen tuloksena syntyvät palvelut luovat mukavaa yhteishenkeä alueen toimijoiden ja asukkaiden välille. Käpylän kirkossa järjestettävä konsertti on viihtyisä, kodikas ja positiivisen henkinen lisä kyläjuhlille, mutta se tuo myös kirkkoa lähemmäs niitä käpyläläisiä, jotka eivät tavallisesti käy kirkossa. Festivaalin päälavalla järjestettävä seurakunnan messu taas tuo festivaalialueelle käpyläläisiä, jotka eivät välttämättä muuten tulisi kyläjuhlille.

Monien muiden tulojen hankkiminen taas vie runsaasti henkilöresursseja. Esimerkiksi erilaisten vuokrattavien myyntipaikkojen myyminen on hyvin aikaa vievää ja vaatii runsaasti yhteydenpitoa mahdollisten vuokraajien kanssa. Yksittäiset summat ovat myös melko pieniä eli myyntityötä tarvitsee tehdä pitkään ja huolella.

Näin ollen kulujen karsiminen nousee ehkä helpoimmaksi tavaksi tehostaa resurssien käyttöä ja hankintaa vaikka kilpailuttaminen ja neuvottelu sekä tarkka ja huolellinen suunnittelutyö vaativat myös jonkin verran henkilötyötunteja.

Suurimpia menoeriä Kyläjuhlilla ovat olleet lavat ja äänentoisto, käymälät, vuokrattavat tähtiteltat, kaapelit, sähkö sekä aidat. Pelkästään se, että tavallisesta jalkapallokentästä tehdään festivaalialue, maksaa yhdistykselle suurimman osan koko festivaalin budjetista. Elojuhlien budjetti on jo muutenkin ollut vain kolmanneksen kyläjuhlien budjetista, mutta pelkästään elojuhlien yksipäiväisyydestä johtuen erimerkiksi aluevuokrat, infrastruktuurin vuokrat sekä esiintyjäkulut jäävät huomattavasti pienemmiksi.

Festivaalialueen keventämisellä voitaisiin tehdä kyläjuhlilla huomattaviakin säästöjä. Esimerkiksi lavat voisivat olla pienemmät. Käymälöitä voisi olla vähemmän tapahtuman kokoon nähden heikentämättä kuitenkaan palvelun laatua merkittävästi. Sen sijaan roska-astioita ei kannata vähentää, sillä ylimääräisestä, roska-astioden ulkopuolelle jäävästä jätteestä joutuu aina maksamaan lisähinnan. Myös tarvittavan sähkön määrä on jokseenkin vakio eikä ainakaan palveluntarjoajat olleet halukkaita vuonna 2012 sponsoroimaan tapahtumia sähköllä. Toisaalta menoja on vaikea tässä vaiheessa edes arvioida, sillä tämän hetkisen suunnitelman mukaan kyläjuhlat järjestetään seuraavan kerran vasta vuonna 2015.

Elojuhlat suunnitellaan pidettäväksi tällä hetkellä (kevät 2013) kaksi kertaa peräkkäin, sillä KulKe perusteli pieniä Käpylän kulttuuriyhdistyksen saamia avustuksia osittain sillä, että ei ole mitenkään järkevää tukea suurilla avustuksilla kahta viikon välein järjestettävää hyvin samankaltaista tapahtumaa, jotka ovat naapurikaupunginosissa. Käpylän kyläjuhlat ja Kumpulän kyläjuhlat on nyt useampana vuonna järjestetty samana keväänä, molemmat joka toinen vuosi. Tästä syystä Käpylän kulttuuriyhdistys on päättänyt kääntää oman tapahtumaryhtymänsä ympäri ja järjestää kahdet elouhlat peräkkäin.

Elojuhlien menoja on ehkä helpompi karsia kuin kyläjuhlien. Elojuhlat on rakenteeltaan hyvin pieni ja tavoittelemalla tapahtuman tunnelmalla enemmän perhepiknikkiä kuin festivaalia voidaan rakenteita keventää perustellusti. Esimerkiksi vain yksi pieni lava, vähemmän tunnetut artistit ja anniskelualueen pois jättäminen osoittavat, ettei tapahtumalla tavoitella suuria yleisömääriä, jolloin esimerkiksi järjestyksenvaivoja, käymälöitä ja roska-astioita tarvitaan alueelle vähemmän. Tällöin toisaalta on turhaa

odottaa suuria sponsorituloja eikä myyntipaikkojen menekki varmasti ole niin suuri kuin kyläjuhlilla.

Molempien tapahtumien menoista voisi helposti karsia ainakin ensiavun, joka oli aivan kohtuuttoman kallis Kyläjuhlilla 2012. Sen sijaan pestiin riittää paikalla päivystävä ammattitaitoinen muutaman hengen talkooryhmä. Muutenkin jos talkoohenkeä saadaan Käpylässä nostatettua, ei yhdistyksellä ole järjestyksenvallvonnankaan puolesta hätää. Kuitenkin, jos tilanne jatkuu samanlaisena suosittelisin vahvasti käyttämään jotain Käpyläläistä tai Oulunkyläläistä urheiluseuraa järjestyksenvallvontaan. Heille maksettu palkkio sitouttaisi paikalle tietyn määrän järjestyksenvallvoja.

Niin kylä- kuin elojuhlillekin voisi hakea lisärahoitusta erilaisilta säätiöiltä ja rahastoilta. Tätä varten kannattaisi koota sopivista säätiöistä ja rahastoista hakuaikataulun, sillä yleensä näiden hakuaika ei ole jatkuva, toisin kuin esimerkiksi KulKe:lla. Aikatauluun tulisi myös sisällyttää ne perusteet, joilla säätiöt ja rahastot tukevat kulttuuritoimintaa. Pienille kulttuuritapahtumille ei kuitenkaan kovin usein myönnetä avustuksia ja niiden summat ovat kokonaisbudjettiin nähden pieniä.

Ollaan yritetty jostain maakuntarahastoista ja säätiöistä ja vaikka mistä, mutta en ole huomannut että lähtisivät (rahoittamaan). Samuel Hooverin taidesäätiöstä ollaan saatu yhden kerran (--) joku pieni avustus, mutta ei sen jälkeen enää koskaan. (H2)

Mielestäni Käpylän kulttuuriyhdistyksen kannattaisi kyläjuhlissa panostaa edelleen laatuun ja näyttävyyteen, vaikka kuluja voidaankin näiden kustannuksella jonkin verran vähentää. Kyläjuhlit houkuttelee paikalle tuhansia ihmisiä, jolloin esimerkiksi sponsorien hankkiminen sekä myyntipaikkojen vuokraaminen on helpompaa kuin elojuhlille, jolla ei ole sponsoreille tai myyjille kovin paljon tarjottavaa. Elojuhlaa järjestettäessä kulujen karsiminen tapahtuman rakenteita keventämällä on taas huomattavasti kyläjuhlia helpompaa vaikka tämän hetkisiin sponsoriyhteistyökumppaneihin kannattaakin olla myös elojuhlaa koskien yhteydessä.

6.4 Yhteistyö pienessä organisaatiossa

Yhteistyöstä olisi Käpylän kulttuuriyhdistykselle parhaassa tapauksessa paljon hyötyä. Huonosti sujuva yhteistyö puolestaan kuluttaa tarpeettoman paljon henkilöresursseja, mutta se ei hyödytä yhdistystä. Haastattelujeni perusteella voisin sanoa, että pienissä yhdistyksissä, jotka järjestävät pieniä tapahtumia, yhteistyö toisten organisaatioiden kanssa syntyy lähinnä sattuman kautta.

Yhteistyökumppanin löytymiseen vaikuttaa suuresti tuotantoryhmä ja sen henkilökohtaiset kontaktit. Näiden tai muiden yhteyksien puuttuessa voi olla vaikeaa löytää sopivia avainhenkilöitä mahdollisista yhteistyöorganisaatioista ja kiinnostuksen herättäminen voi viedä aikaa ja vaatia paljon työtä (Vesala 2009, 31).

Yhteistyötä on vaikeaa rakentaa tyhjästä ja siihen voi olla hankalaa saada molemmat osapuolet sitoutumaan tarpeeksi. Mielestäni tällä hetkellä sopivia yhteistyömuotoja ei juuri ole ollut tiedossa eikä yhteistyön luominen ilman perusteltuja syitä ole järkevää tällä hetkellä. Käytössä olevat henkilöresurssit kannattaa nyt kohdentaa yhdistyksen perustoimintoihin ja festivaalin rakentamiseen. Tietysti yhdistyksen aktiivien tulee olla avoimia uusille mahdollisuuksille.

Ihannetilanteessa Käpylän kulttuuriyhdistys löytäisi sellaisia yhteistyökumppaneita, jotka kokisivat yhteistyön hyödyttävän myös niitä itseään. Paras yhteistyömuoto olisi mielestäni jonkin palvelun, tuotteen tai ohjelmanumeron tuottaminen festivaalille yhteisvoimin. Yhdistystä hyödyttäisi myös yhteistyö, jossa jokin yritys tarjoaisi festivaalille jonkin palvelun logonäkyvyyttä vastaan, mutta tämä voidaan ehkä laskea enemmän sponsoroinniksi.

6.5 Tuotantoryhmän dynaamisuus

Yhdistyksen tuotantoryhmän eli hallituksen ja muiden aktiivien on jatkuvasti sopeuttava uusiin tilanteisiin. Vaikka päätin olla pyrkimättä kehittää Käpylän kulttuuriyh-

distyksen tuotantoryhmää tässä opinnäytetyössä, on kuitenkin huomioitava, että taloudelliset ja henkilöstölliset tilanteet muuttuvat joka vuosi.

Tuotantoryhmä ei ole koskaan täysin sama joka vuosi ja henkilöiden vaihtuminen muuttaa aina ryhmän osaamista, tietotaitoa ja kontaktiverkostoa. Tuotantoryhmän muuttumiseen kannattaa suhtautua positiivisesti, sillä uudet henkilöt tuovat mukanaan uusia mahdollisuuksia.

Myös taloudelliset tilanteet muuttuvat. Yleisesti esimerkiksi KulKe toimii jonkin tietyn politiikan mukaan, jota yhdistyksen on vaikea ennustaa. Kuitenkin yhdistyksen aktiivien kannattaa seurata millaisille kohteille KulKe jakaa avustuksia ja kuinka suuria nämä avustukset ovat, jolloin joko oman tapahtuman linjaa voidaan muuttaa tai osataan perustella Kulttuurikeskukselle paremmin, miksi juuri Käpylän kulttuuriyhdistyksen tapahtumat ansaitsevat hakemansa rahasummat.

Yritystenkin taloustilanteet vaihtelevat, jolloin sponsorointi muuttuu. Nykyään usein sponsoroinnissa ei ole enää kyse vain logonäkyvyydestä vaan sponsorit haluavat esimerkiksi tarjota sponsoroinnin avulla sidosryhmilleen virkistysmahdollisuuksia. Tämä asettaa ilmaistapahtumat epämieluisaan kilpailuasemaan kaupallisten tapahtumien kanssa, sillä ilmaistapahtumiin tuleminen ei vaadi esimerkiksi VIP-lippuja, jolloin sidosryhmän edustajat eivät tunne itseään sen tärkeämmiksi kuin muutkaan festivaalivieraat. Kuitenkin myös ilmaistapahtumien sponsoroinnista voi olla imagollista tai muuta hyötyä organisaatiolle myös tulevaisuudessa.

Tuotantoryhmän tulee siis pysyä aktiivisena ja sen on sopeuduttava muuttuviin tilanteisiin. Yhdistyksen tulee pyrkiä valitsemaan hallitukseen ensisijaisesti henkilöitä, jotka haluavat kehittää tapahtumaa ja ovat valmiita sitoutumaan tapahtumien tekemiseen. Motivaation tulee lähteä näistä henkilöistä itsestään, jolloin työryhmän vastuualueet jakautuvat tasaisesti kaikkien sen jäsenten kesken.

Opinnäytetyön liitteenä on listaus suositeltavista toimenpiteistä. Toimenpiteet on jaettu vastuualueittain, jotta opinnäytetyöni tuloksista olisi mahdollisimman paljon hyötyä

Käpylän kulttuuriyhdistyksen tuotantoryhmälle. Näin kulttuuriyhdistyksen tapahtumien tuotantoryhmien on helpompi tarkistaa ja tehostaa omaa toimintaansa.

LÄHTEET

- Fryar, Andy 2007. Teoksessa Andy Fryar, Rob Jackson & Fraser Dyer (toim.) Turn Your Organisation Into A Volunteer Magnet, toinen julkaisu. Viitattu 20.10.2013.
http://www.energizeinc.com/art/subj/documents/VolunteerMagnet2nded_000.pdf.
- Iso-Aho, Juha 2011. Kulttuuri kutsuu. Vapaaehtoiset tapahtumien voimavarana ja hengenluojina. Metropolia ammattikorkeakoulun julkaisusarja Tuottaja 2020. Viitattu 20.10.2013.
http://tuottaja2020.metropolia.fi/fileadmin/user_upload/6_Kulttuuri_kutsuu_iso-aho_KEVYT2.pdf.
- Karreinen, Lari, Halonen, Maria & Tennilä, Meri (toim.) 2010. 10 askelta parempaan vapaaehtoistoimintaan. Eura: Vihreä sivistysliitto ry.
- Linko, Maaria & Silvanto, Satu 2007. Teoksessa Silvanto, Satu (toim.) Festivaalien Helsinki. Jyväskylä: Gummerus.
- Merimaa, Maija 2007. Teoksessa Silvanto, Satu (toim.) Festivaalien Helsinki. Jyväskylä: Gummerus.
- Moilanen, Teemu, Ojasalo Katri & Ritalahti, Jarmo 2009. Kehittämistyön menetelmät, uudenlaista osaamista liiketoimintaan. Helsinki: WSOY Pro.
- Yeung, Anne Birgitta, 2005. Vapaaehtoistoiminnan timantti. Miten mallintaa motivatiota? Teoksessa Marianne Nylund & Anne Birgitta Yeung (toim.) Vapaaehtoistoiminta. Anti, arvot ja osallisuus. Tampere: Vastapaino.
- Sage, Rosemary 2007. Teoksessa Andy Fryar, Rob Jackson & Fraser Dyer (toim.) Turn Your Organisation Into A Volunteer Magnet, toinen julkaisu. Viitattu 20.10.2013.
http://www.energizeinc.com/art/subj/documents/VolunteerMagnet2nded_000.pdf.
- Silvanto, Satu 2007. Teoksessa Silvanto Satu (toim.) Festivaalien Helsinki. Jyväskylä: Gummerus.
- Sulonen, Mikko 2012. Käpylän kyläjuhlien tuotanto-opas. Humanistinen Ammattikorkeakoulu. Ammattikorkeakoulun perustutkinnon opinnäytetyö.

- Tierney, Erin 2007. Teoksessa Andy Fryar, Rob Jackson & Fraser Dyer (toim.) Turn Your Organisation Into A Volunteer Magnet, toinen julkaisu. Viitattu 20.10.2013. http://www.energizeinc.com/art/subj/documents/VolunteerMagnet2nded_000.pdf.
- Vesala, Lasse 2009. Kulttuuritoiminnan rahoitus ja sponsoriyhteistyön rakentaminen. Laurea Leppävaara. Ammattikorkeakoulun perustutkinnon opinnäytetyö.
- Vuokko, Pirjo 2004. Nonprofit-organisaatioiden markkinointi. Helsinki: WSOY pro Oy.

LIITTEET

OHJEITA JA POHDITTAVAA TUOTANTORYHMÄLLE

OHJEITA JA POHDITTAVAA TUOTANTORYHMÄLLE

Talkoolaisista vastaavalle

- Monipuolinen tiedotus mahdollisuuksista osallistua talkoisiin kylä- ja elokujuhlilla erilaisissa kanavissa, kuten Facebook, Käpylä-lehti, kauppojen ja muiden julkisten tilojen ilmoitustauluilla.
- Jäsenhankinta ja jäsenposti voivat auttaa rekrytoitavien löytämisessä.
- Tarkasti määritelty työtehtävä ja tehtävän ajankohta helpottaa sitoutumista. Joustavuus on kuitenkin tärkeää, sillä kaikesta avusta on hyötyä
- Talkoolaisista huolehtiminen on tärkeää: riittävä määrä taukoja, kiittäminen ja hyvä ruoka saavat talkoolaisen tuntemaan itsensä tärkeäksi ja tervetulleeksi.
- Työntekoon ei saa patistaa ja talkoolaisia tulee johtaa hellästi. Talkoissa harva haluaa tuntea olevansa töissä.
- Talkoolaisen lähtiessä häntä kiitetään. Hyvä olisi myös kysyä, miltä hänestä tuntui ja tulisiko hän uudestaan ja miksi.
- Talkoolaisille tulisi lähettää vielä tapahtuman jälkeen kiitospostia, jossa kerrotaan, kuinka festivaali kaiken kaikkiaan meni.
- Karonkasta jäisi talkoolaisille hyvä muisto ja se voisi saada heidät tuntemaan itsensä tärkeiksi (mitä he myös ovat!)
- Seuraavana vuonna voidaan talkootiedotus aloittaa edellisen vuoden talkoolaisista. Jos heillä oli mukavaa, he saattavat tulla uudestaan.

Taloudesta, infrastruktuurin tuotannosta ja myyntipaikoista vastaaville

- Kaikki tulee kilpailuttaa vuosittain.
- Infrastruktuurin tuotannossa tulee miettiä, mikä on tarpeellista ja mikä välttämätöntä. Kaikki turha kannattaa karsia. Voidaanko esimerkiksi alueen suunnittelulla vähentää aitojen, kaapeleiden, pöytien, penkkien, telttojen ja käymälöiden määrää?
- Olisiko yhdistyksessä joku kontakti sopivalle yhteistyötaholle? Yhteistyö esimerkiksi äänentoistovuokraajan kanssa saattaisi vähentää huomattavasti kuluja. Tällöin pitää kuitenkin tarjota jokin vastine rahan sijaan eikä yhteistyö saa tuntua liian raskaalta kummallekaan osapuolelle.
- Olisiko mahdollista löytää uusia sponsoreita? Joka tapauksessa viimeaikaisista sponsoreista kannattaa pitää kaikin keinoin kiinni. Tapahtuman markkinoinnilla ja sponsorointipaketteja kehittämällä ja myymällä voi saada lisärahoitusta kohtalaisin ponnistuksin.
- Erilaisten vuokrapaikkojen myyminen on erittäin työlästä. Voisiko myyntipaikat paketoita huolellisemmin muutama hintakategoriaan? Jos mikään näistä ei sovi potentiaaliselle vuokraajalle, ei hän ole oikeaa kohderyhmää.
- KulKen:n tuen lisäksi rahoitusta voidaan hakea myös erilaisilta säätiöiltä ja rahastoilta. Siihen ei kuitenkaan kannata laittaa liikaa henkilöresursseja.

ja, sillä Käpylän juhlien tyyppisille tapahtumille jaettavat summat ovat ilmeisesti melko pieniä.

Yleisesti tuotantoryhmälle

- Hallituksen ja muun tuotantoryhmän on pysyttävä dynaamisena. Taloustilanne elää jatkuvasti eikä esimerkiksi rahoituksen tai kulujen rakenne ole kaksissa peräkkäisissä kyläjuhlissa lainkaan samanlainen.
- Tuotantoryhmä itsessään muuttuu joka vuosi, mikä tarkoittaa myös osaamisen ja tietotaidon uudistumista.
- Tuotantoryhmän ajankäyttö ja motivaatio sanelevat tapahtuman tuottamisen mahdollisuudet. Halu kehittää ja kehittyä vie koko organisaation toimintaa eteenpäin.